

Sprawozdanie finansowe
GRUPY ELZAB

za okres

od 01.01.2018 r.

do 31.12.2018 r.

Spis treści

Dział I

Wprowadzenie do skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego 3

Dział II

Sprawozdanie finansowe Grupy ELZAB 26

DZIAŁ I WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ELZAB

a) Charakterystyka Grupy ELZAB

Podmioty, w których ELZAB S.A. posiadała udziały wg stanu na 31.12.2018 r.:

Podmioty zależne:	- ELZAB SOFT Sp. z o.o., - ELZAB HELLAS SPV Sp. z o. o., - ELZAB HELLAS S.A.
Podmiot stowarzyszony	- Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.
Pozostałe podmioty	- Clou Sp. z o.o. - Inkubator B+R Sp. z o.o.

W dniu 19.10.2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Comp Centrum Innowacji spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie uchwaliło podwyższenie kapitału zakładowego z kwoty 117 942 tys. zł do kwoty 118 600 tys. zł. Nowoutworzone udziały w kapitale zakładowym Comp Centrum Innowacji sp. z o.o. zostały przeznaczone do objęcia przez ELZAB S.A. i mają zostać pokryte w całości wkładem pieniężnym w terminie do dnia 31 marca 2019 roku. ELZAB S.A. złożył oświadczenie o objęciu 658 nieuprzywilejowanych udziałów, o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy udział w podwyższonym kapitale zakładowym. Przedmiotowe podwyższenie kapitału zakładowego dokona się z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Do dnia rejestracji podwyższenia ELZAB S.A. posiada 58.641 udziałów, co daje 49,72% w kapitale CCI. Po podwyższeniu kapitału zakładowego ELZAB S.A. posiadać będzie 59.299 udziałów, co daje 49,99 % w kapitale zakładowym Comp Centrum Innowacji sp. z o.o. Zwrócić należy jednak uwagę, że przedmiotowe podwyższenie kapitału zakładowego może dojść do skutku w kwocie niższej niż przedstawiona powyżej.

Charakterystyka jednostki dominującej:

Nazwa Spółki dominującej: Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.,
ul. ELZAB 1, 41-813 Zabrze.

Biura Handlowe spółki dominującej:

Spółka posiada 3 biura handlowe: w Warszawie, ul. Taborowa 14, we Wrocławiu, ul. Słubicka 22 oraz w Suchym Lesie k/ Poznania, ul. Akacjowa 4.

Spółka prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 16 listopada 1992 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczkiem w Warszawie (Repertorium A Nr 12245). Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Gliwicach pod numerem KRS 0000095317.

Podstawowym przedmiotem działalności spółki dominującej wg klasyfikacji PKD 26.20.Z jest "Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych".

Zgodnie z MSR 27 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe musi obejmować wszystkie jednostki zależne.

b) Wskazanie czasu trwania emitenta i jednostek z grupy kapitałowej, jeżeli jest oznaczony,

Jednostka dominująca ELZAB S.A. oraz pozostałe podmioty Grupy ELZAB zostały utworzone na czas nieoznaczony, z wyjątkiem jest Spółki prawa greckiego ELZAB HELLAS SA, która została utworzona na 50 lat.

c) Wskazanie okresów, za które prezentowane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównywalne skonsolidowane dane finansowe

W raporcie prezentowane są sprawozdania finansowe za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. i porównywalny okres poprzedniego roku tj. od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej dane prezentowane są wg stanu na 31.12.2018 r. i na 31.12.2017 r.

Rokiem obrotowym Grupy ELZAB oraz spółek zależnych jest rok kalendarzowy.

Wszystkie podmioty Grupy ELZAB sporządzają sprawozdania finansowe na taki sam dzień bilansowy.

d) zatwierdzenie sprawozdania finansowego do publikacji

W dniu 29.03.2019 r. Zarząd ZUK ELZAB S.A. podjął uchwałę o zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 r. do publikacji.

e) informacje dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W skład Zarządu Spółki na dzień 31.12.2018 r. i na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego wchodził:

Krzysztof Urbanowicz – Prezes Zarządu

Jerzy Popławski – Wiceprezes Zarządu

Prokurenci:

Małgorzata Kaczmarska – Dyrektor ds. Finansowych

Dariusz Bizacki – Dyrektor Zakładu

W dniu 29.03.2019 r. Spółka otrzymała rezygnację Pana Dariusza Bizackiego z funkcji Prokurenta Spółki ze skutkiem na dzień 29.03.2019 r. Nie wskazano przyczyny rezygnacji.

W skład Rady Nadzorczej na dzień publikacji raportu wchodził:

Grzegorz Należyty – Przewodniczący Rady Nadzorczej

Jarosław Wilk – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Andrzej Wawer – Sekretarz Rady Nadzorczej

Jerzy Kotkowski – Członek Rady Nadzorczej

Krzysztof Morawski - Członek Rady Nadzorczej (od 11.10.2018 r.)

Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej

W 2018 r. skład Rady Nadzorczej uległ zmianie.

W dniu 11.10.2018 r. Spółka otrzymała rezygnację Pana Jacka Rodaka z mandatu członka Rady Nadzorczej Spółki ELZAB S.A. Nie wskazano przyczyny rezygnacji.

W dniu 11.10.2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Morawskiego na dotychczasową 3-letnią wspólną kadencję.

W skład Komitetu Audytu na dzień publikacji byli powołani:

Kajetan Wojnicz – Przewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej

Grzegorz Należyty – Wiceprzewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej

Andrzej Wawer – Sekretarz Komitetu Audytu Rady Nadzorczej

f) Wskazanie, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez emitenta i jednostki grupy kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności,

Sprawozdanie finansowe za 2018 r. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej. W ocenie Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, co wynika z analiz Zarządu, a w szczególności z analizy płynności finansowej, którą Zarząd uznał za istotne ryzyko kontynuacji działalności.

Na dzień bilansowy tj. 31.12.2018 sprawozdanie finansowe wykazuje dodatnią wartość kapitału obrotowego netto w wysokości 20 299 tys. zł.

W zakresie zarządzania krótkoterminowymi deficytami kapitału obrotowego Zarząd wykorzystuje m.in kredyty w rachunku bieżącym (łącznie dostępny limit to 14 mln PLN) oraz faktoring (4 mln PLN).

Spółka uzyskała zgodę Zarządu COMP S.A. na przedłużenie terminu spłaty pożyczek na podstawie odrębnych aneksów, zgodnie z harmonogramem:

-pożyczka z dnia 30.11.2017 r. na kwotę 4 000 tys. zł płatna w terminie począwszy od stycznia 2020 r. do maja 2020 r.

-pożyczka z dnia 29.06.2018 r. na kwotę 19 647 tys. zł płatna w terminie począwszy od maja 2020 r. do stycznia 2022 r.

Dodatkowo Zarząd ELZAB S.A. przewiduje, że w związku ze zmianami dotyczącymi przepisów podatkowych, ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Prawo o miarach, która oczekuje obecnie na podpis Prezydenta RP i planowanym wprowadzeniem kas online, spółka będzie w latach 2020-2022 generowała dodatnie przepływy operacyjne.

Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia.

Ponadto ryzyko płynności finansowej wraz z innymi ryzykami działalności ELZAB S.A. zostały szczegółowo ujawnione w notcie nr 25.

- g) **Wskazanie, czy w przedstawionym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub porównywalnych skonsolidowanych danych finansowych dokonano korekt wynikających z zastrzeżeń w opiniach podmiotów uprawnionych do badania o skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych lub sprawozdaniach finansowych za lata, za które prezentowane są skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównywalne skonsolidowane dane finansowe,**

Sprawozdania finansowe za 2018 r. Spółek ELZAB SOFT Sp. z o.o. i ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o. nie podlegały przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta. Sprawozdanie finansowe ELZAB HELLAS S.A. podlegało przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta.

Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania Grupy Elzab za okres 01.01.2018-31.12.2018 r. nie zawiera zastrzeżeń.

- h) **Zestawienie oraz objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi rocznymi sprawozdaniami finansowymi**

Nie dotyczy.

Przekształcenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie podlegało przekształceniu i nie wprowadzono zmian będących wynikiem korekt z tytułu zmian zasad rachunkowości.

i) **Oświadczenie o zgodności**

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Informacje o standardach i interpretacjach, które zostały zastosowane od 1 stycznia 2017 roku

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku, za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- *Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niezrealizowanych strat*

Zmiany doprecyzowują kwestie związane z powstawaniem ujemnych różnic przejściowych w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej, oszacowaniem prawdopodobnego przyszłego dochodu do opodatkowania oraz oceną, czy wypracowany dochód pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne.

- *Zmiany do MSR 7 Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji*

Zmiany zobowiązują jednostkę do ujawnienia informacji, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy.

- *Zmiany MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016*

Zmiany doprecyzują, że wymogi określone w standardzie mają zastosowanie także do udziałów jednostki w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych (tj. wspólnych działaniach lub wspólnych przedsięwzięciach), jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, które zostały sklasyfikowane (lub włączone do grupy do zbycia, która została sklasyfikowana) jako przeznaczone do sprzedaży lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Zmiany w standardach i interpretacjach ogłoszone na 31 grudnia 2017 roku, a które nie weszły w życie:

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 *Instrumenty Finansowe* (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 *Przychody z tytułu umów z klientami* (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 *Leasing* (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 *Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji* (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* będące częścią *Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* będące częścią *Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej i zaliczki* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 *Niepewność związana z ujemnym podatkiem dochodowym* (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 *Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 *Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach* (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017* (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu* (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Wdrożenie MSSF 15

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 *Przychody z umów z klientami* („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Nowy standard zastąpi wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Standard ma zastosowanie w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku i później. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

Grupa ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

Grupa planuje zastosować MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, z zastosowaniem pełnej metody retrospektywnej

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie tego standardu miało istotny wpływ na sprawozdanie finansowe oraz stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

Wdrożenie MSSF 9

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 *Instrumenty finansowe* („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Grupa planuje zastosować MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

W 2017 roku Grupa przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania racjonalnych i możliwych do udokumentowania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Grupa zastosuje MSSF 9 po raz pierwszy.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie tego standardu miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

Wdrożenie MSSF 16

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 *Leasing* („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 *Leasing*, KIMSF 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing*, SKI 15 *Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne* oraz SKI 27 *Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu*. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązki dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Grupa jest leasingobiorcą w przypadku umów najmu powierzchni biurowych oraz samochodów. Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmieniona względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd dokonał oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Grupy lub jej wyników finansowych.

MSSF 16 obowiązuje w Grupie od dnia 1 stycznia 2019 roku i obejmuje okres późniejszy. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16. W związku z MSSF 16 Grupa wprowadziła do ksiąg z dniem 01.01.2019 r. dwa składniki aktywów trwałych z tytułu prawa do ich użytkowania oraz zobowiązanie finansowe z tytułu najmów, które odzwierciedla wysokość przyszłych opłat.

Wpływ dokonanej wdrożenia MSSF 16 jest następujący:

<i>w tys. zł</i>	
Aktywa	zwiększenie
rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	2 413
- nieruchomości gruntowe	1 623
- maszyny produkcyjne	790
Aktywa razem	2 413
Zobowiązania	zwiększenie
pozostałe zobowiązania finansowe	2 413
Zobowiązania razem	2 413

Do przeliczenia umów najmu przyjęto:

- okres na który umowa została zawarta a w przypadku gdy umowa zawarta jest na czas nieokreślony - 3 lata,
- stopy dyskontowe
 - w przypadku wynajmu biur, budynków i magazynów w Warszawie – 3%
 - w przypadku wynajmu biur, budynków i magazynów poza Warszawą – 3,5%
 - dla maszyn produkcyjnych 2,8%

Wysokość miesięcznej amortyzacji z tytułu prawa do użytkowania wynajmowanych nieruchomości oraz maszyn produkcyjnych wyniesie 68 tys. zł. Naliczone miesięczne odsetki, jako część opłaty za najem będzie miała tendencję spadkową, w miarę spłaty kapitału.

j) opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów, ustalenia wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego i skonsolidowanych danych porównywalnych,

1. Informacje wstępne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy ELZAB za 2018 r. zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem aktualizacji wyceny niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych. Najważniejsze zasady rachunkowości przedstawione zostały poniżej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2018 r. oraz za 2017 r. sporządzone zostało z uwzględnieniem zasad MSSF, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Sprawozdanie finansowe uwzględnia również wymogi Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29.03.2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 757).

ELZAB S.A., jako podmiot dominujący oraz spółki zależne do prowadzenia ksiąg rachunkowych, polityki rachunkowości oraz sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych stosują reguły określone w MSR/MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Podstawowym wzorem sprawozdawczości Grupy ELZAB stosowanym do segmentów jest segment branżowy natomiast segment geograficzny jest segmentem uzupełniającym.

Segment branżowy to dający się wyodrębnić obszar jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług, który podlega ryzykom i charakteryzuje się zwrotem z poniesionych nakładów innym niż pozostałe segmenty branżowe.

Działalność Grupy ELZAB jest jednorodna, prowadzona w zakresie produkcji i sprzedaży urządzeń elektronicznych oraz zakupionych towarów w celu ich dalszej odsprzedaży. Sprzedaż materiałów stanowi ściśle uzupełnienie podstawowej oferty Grupy ELZAB. Świadczone usługi obejmują głównie usługi serwisowe i szkoleniowe związane z ofertą handlową Spółki. Produkty Grupy ELZAB oferowane do sprzedaży charakteryzują się podobnym procesem produkcyjnym. W zakresie sprzedaży stosuje się podobne metody dystrybucji oraz sprzedaży usług do określonej grupy odbiorców.

W związku z powyższym Grupa ELZAB całą swoją działalność zalicza do jednego segmentu branżowego – elektronicznego, w ramach, którego rozróżnia się urządzenia fiskalne, wagi i urządzenia automatycznej identyfikacji oraz systemy sprzedaży, usług IT i pozostałych urządzeń. Segment geograficzny to dający się wyodrębnić obszar działalności jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług w określonym środowisku gospodarczym, który podlega ryzykom i charakteryzuje się zwrotem z poniesionych nakładów odmiennym od tych, które są właściwe dla innych obszarów działających w różnych środowiskach gospodarczych. Grupa ELZAB działa głównie na terenie Polski, której regiony z uwagi na bliskość lokalizacji, podobne warunki ekonomiczne i zakres ryzyk należy uznać w znacznej mierze za jednorodne. Dla celów zarządczych definiowana jest wartość sprzedaży realizowanej na terytorium Polski oraz na rynkach zagranicznych.

Ważne oszacowania i założenia księgowe

Sporządzenie sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu zastosowania pewnych szacunków księgowych i przyjęcia założeń, co do przyszłych zdarzeń, które mogą wywierać wpływ na wartość aktywów i zobowiązań bieżących w przyszłych sprawozdaniach finansowych. Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie, oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu, doświadczeniach historycznych i oczekiwaniach, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Niemniej jednak mogą one zawierać pewien margines błędu i rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

Główne założenia i szacunki, które są znaczące dla Sprawozdania Finansowego obejmują:

- Test na utratę wartości posiadanych aktywów;
- Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne – odpisy amortyzacyjne;
- Rezerwy na zobowiązania;
- Koszty świadczeń pracowniczych
- Oszacowanie rezerw na gwarancje;
- Realizowalność aktywów z tytułu podatku odroczonego;
- Odpisy aktualizujące wartość należności;
- Odpisy aktualizujące wartość zapasów;
- Rozpoznawanie przychodów w umowach wieloelementowych oraz umowach typu sprzedaży ze wstrzymaną dostawą

Opisy założeń w stosunku do powyższych elementów sprawozdania finansowego, zostały wskazane w częściach szczegółowych niniejszego wprowadzenia.

Korekta błędów

Błędy mogą dotyczyć ujęcia, wyceny, prezentacji lub ujawnień informacji dotyczących poszczególnych elementów sprawozdania finansowego.

Błędy wykryte na etapie sporządzania sprawozdania finansowego Grupa koryguje w danym sprawozdaniu finansowym. Błędy wykryte w okresach następnym są korygowane poprzez skorygowanie danych porównawczych prezentowanych w sprawozdaniach finansowych okresu, w którym wykryto błąd. Spółka koryguje błędy poprzednich okresów stosując podejście retrospektywne i retrospektywne przekształcenie danych, o ile jest to wykonalne w praktyce, kierując się jednocześnie zasadą istotności.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym zostały poniesione. W przypadku, gdy koszty finansowania zewnętrznego, można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się je jako część ceny nabycia lub koszt wytworzenia tego składnika aktywów (MSR 23).

2. Aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki i nakłady na środki trwałe w budowie, które utrzymywane są w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do użytku innym podmiotom na podstawie umów najmu lub w celach administracyjnych o przewidywanym okresie wykorzystania dłuższym niż 1 rok, z których wg przewidywań Grupa osiągnie w przyszłości korzyści ekonomiczne. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również przekazane zaliczki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych.

Do ustalania wartości bilansowej oraz ustalania odpisów amortyzacyjnych i aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych stosuje się postanowienia MSR 16 (*Rzeczowe aktywa trwałe*) oraz MSR 36 (*Utrata wartości aktywów*).

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:

- budynki, budowle
- maszyny i urządzenia
- środki transportu
- pozostałe środki trwałe
- grunty
- maszyny i urządzenia w budowie wymagające montażu oraz środki trwałe w budowie

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie w momencie wprowadzania jako składnik aktywów wyceniane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia stanowi cena zakupu z faktury dostawcy powiększona o koszty związane z zakupem do dnia przekazania środka trwałego do używania (np. koszty transportu, załadunku, wyładunku, ubezpieczenia w transporcie, montażu, instalacji i uruchomienia, opłat notarialnych, cło i podatki).

Za koszt wytworzenia uważa się wartość, w cenach nabycia, zużytych do wytworzenia środka trwałego rzeczowych składników majątku, usług obcych, kosztów wynagrodzeń i innych kosztów dających się przyporządkować do wartości wytworzonego środka trwałego poniesionych do dnia przekazania środka trwałego do użytkowania.

Do wartości początkowej zalicza się również uzasadnioną część kosztów finansowania zewnętrznego zgodnie z wytycznymi MSR 23.

Koszty modernizacji uwzględnia się w wartości bilansowej środków trwałych wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tego tytułu nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych dla Spółki, a koszty poniesione na modernizację można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki ponoszone na naprawę i konserwację środków trwałych odnosi się w ciężar wyniku finansowego w okresach sprawozdawczych, w których zostały poniesione.

Grunty nie podlegają amortyzacji.

Środki trwałe są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Amortyzację nalicza się metodą liniową, od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania.

Na dzień bilansowy środki trwałe wykazywane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy dokonane z tytułu trwałej utraty wartości.

Grupa przyjęła następujące okresy użytkowania dla poszczególnych grup środków trwałych:

- budynki, budowle – od 10 do 40 lat,
- maszyny i urządzenia - od 2 do 20 lat,
- środki transportu – od 2,5 do 8 lat,
- pozostałe środki trwałe – od 2 do 10 lat.

ELZAB S.A. przyznane drogą administracyjną prawo wieczystego użytkowania gruntów prezentuje pozabilansowo, ponieważ w treści decyzji nie został zawarty warunek przeniesienia tytułu prawnego na Spółkę. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

W oparciu o zasadę istotności regulowanej na gruncie MSR 1 oraz w oparciu o zasady rachunkowości określone w pkt. 2 „środki trwałe o okresie użytkowania dłuższym niż 1 rok”:

- amortyzuje się w 100% w momencie przekazania ich do użytkowania, jeśli ich wartość początkowa jest wyższa niż 1000 zł i niższa niż 3500 zł,
- odnosi się w 100% w koszty zużycia materiałów w momencie przekazania ich do użytkowania, jeśli ich wartość początkowa nie przekracza 1000 zł. Ewidencja ilościowa tych środków trwałych prowadzona jest na koncie pozabilansowym,

Amortyzacja środków trwałych odnoszona jest w koszty działalności podstawowej poza amortyzacją dzierżawionych powierzchni, która odnoszona jest w pozostałe koszty operacyjne.

Grupa dokonuje okresowej, nie później niż na koniec roku obrotowego, weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych, wartości końcowej i metody amortyzacji, a konsekwencje zmian tych szacunków uwzględniane są w następnym i kolejnych latach obrotowych (prospektywnie).

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Zasady stosowane przy ustalaniu utraty

wartości przedstawiono w dalszym akapicie poświęconym temu tematowi. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, odpowiednio saldem jako zysk lub strata ze zbycia w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Wartości niematerialne obejmują aktywa, które nie posiadają postaci fizycznej, są możliwe do zidentyfikowania, pozostają pod kontrolą jednostki w wyniku zdarzeń zaistniałych w przeszłości oraz, z których wg przewidywań Grupa osiągnie w przyszłości korzyści ekonomiczne.

Składnik wartości niematerialnych ujmuje się wtedy i tylko wtedy gdy jest prawdopodobne, że jednostka gospodarcza osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

W przyszłości korzyści ekonomiczne osiągnięte ze składnika wartości niematerialnych mogą obejmować przychody ze sprzedaży produktów lub usług, oszczędności kosztów lub inne korzyści wynikające z używania składnika aktywów przez jednostkę gospodarczą.

Do ustalania wartości na moment początkowego ujęcia, ustalania odpisów amortyzacyjnych i aktualizujących stosuje się postanowienia MSR 38 (*Wartości niematerialne*) i 36 (*Utrata wartości aktywów*).

Wartości niematerialne obejmują:

- wartości niematerialne powstałe w wyniku prowadzenia przez Grupę we własnym zakresie prac rozwojowych, po spełnieniu następujących warunków:
 - istnieje możliwość ukończenia pracy rozwojowej, tak aby nadawała się do użytkowania lub sprzedaży,
 - istnieją możliwe do udowodnienia przesłanki zamiaru ukończenia pracy rozwojowej oraz jej użytkowania lub sprzedaży,
 - praca rozwojowa będzie mogła być użytkowana lub sprzedana,
 - znany jest sposób w jaki praca rozwojowa będzie wytwarzała prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne (istnienie rynku na produkty powstające dzięki pracy rozwojowej lub na samą pracę rozwojową),
 - dostępne są środki techniczne i finansowe, niezbędne do ukończenia pracy rozwojowej oraz jej użytkowania lub sprzedaży,
 - istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów na pracę rozwojową.

W/w kryteria stosuje się wobec nakładów początkowych i kosztów ponoszonych w terminie późniejszym.

- inne wartości niematerialne - autorskie prawa majątkowe i pokrewne do praw majątkowych, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych i licencji, know-how.

Nakłady na prace badawcze i prace rozwojowe niespełniające w/w warunków ujmowane są w ciężar wyniku bieżącego okresu.

Wartości niematerialne w momencie wprowadzania jako składnik aktywów wyceniane są w koszcie wytworzenia lub w cenie nabycia.

Za koszt wytworzenia uważa się wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio podporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo. Do kosztów wytworzenia wartości niematerialnych zaliczane są: materiały i usługi wykorzystywane lub zużyte przy wytwarzaniu składnika wartości niematerialnych, koszty świadczeń pracowniczych, uzasadnione koszty finansowania zewnętrznego i inne koszty bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Cenę nabycia stanowi cena zakupu uwzględniająca cło importowe, podatki zawarte w cenie niepodlegające odliczeniu, oraz inne nakłady związane z przygotowaniem składnika wartości niematerialnych do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wykazywane są wg kosztu wytworzenia lub ceny nabycia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy dokonane z tytułu trwałej utraty wartości. Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się metodą liniową od 2 do 10 lat dla kosztów prac rozwojowych oraz innych wartości niematerialnych.

Amortyzacja wartości niematerialnych odnoszona jest w bieżące koszty działalności podstawowej Grupy. Grupa dokonuje okresowej, nie później niż na koniec roku obrotowego, weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych, wartości końcowej i metody amortyzacji, a konsekwencje zmian tych szacunków uwzględniane są w następnym i kolejnych latach obrotowych (prospektywnie).

W przypadku wystąpienia wartości firmy nie podlega ona odpisom amortyzacyjnym. Wartość firmy podlega corocznym testom na utratę wartości. Dokonane odpisy wartości firmy odnoszone są w koszty finansowe Grupy i nie podlegają odwróceniu.

Wartości niematerialne i prawne o wartości niższej niż 3500 zł, z uwagi na nieistotność, mogą obciążyć koszty bieżącego okresu lub być jednorazowo umorzone.

Utrata wartości aktywów trwałych i wartości niematerialnych oprócz wartości firmy.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Następuje to wówczas, kiedy Grupa nabierze dostatecznej pewności, że dany składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości oczekiwanych korzyści ekonomicznych lub przyniesie znacząco niższe.

Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Odpisów dokonuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych okresu, kiedy stwierdzono trwałą utratę wartości, nie później niż na koniec roku obrotowego

Jeśli Grupa z dostateczną pewnością stwierdzi ustanie przyczyny, z powodu której dokonała odpisu aktualizującego wartość środka trwałego lub składnika wartości niematerialnych, przeprowadza odwrócenie uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego w części bądź w całości, poprzez uznanie pozostałych przychodów operacyjnych.

Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu korzystania przysługują Grupie, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Każdą opłatę leasingową dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymywać stałą stopę w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres leasingu. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania podobnych aktywów własnych z uwzględnieniem wartości końcowej.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny. Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego po

pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy (finansującego) rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

3. Aktywa finansowe

Grupa zalicza swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej dochodów przez wynik finansowy oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia, a następnie poddaje się ją weryfikacji na każdy dzień bilansowy, jeśli jest wymagane lub dopuszczone przez MSR 39.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie albo jest instrumentem pochodnym nie stanowiącym instrumentu zabezpieczającego,
- aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli zezwala na to MSR 39.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, bez intencji zaklasyfikowania tych należności do przeznaczonych do obrotu.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności wykazuje się w bilansie w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do tej kategorii zaliczane są udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. na dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, za wyjątkiem inwestycji zaliczanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej dochodów przez wynik finansowy, które ujmowane są początkowo w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji.

Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej i nie posiadają one ustalonego terminu wymagalności, wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Należności i pożyczki oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmują się w wyniku finansowym okresu w którym powstały. Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w innych składnikach pełnego dochodu za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz tych zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do „dostępnych do sprzedaży”, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w innych składnikach pełnego dochodu ujmują się w wyniku finansowym.

Wartość godziwa inwestycji, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli nie istnieje aktywny rynek dla aktywów finansowych (lub jeśli papiery wartościowe są nienotowane), Grupa ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny, które obejmują wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modeli wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej sytuacji wystawcy.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w innych składnikach pełnego dochodu – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w wyniku finansowym – wyłącza się z innych składników pełnego dochodu i ujmują w wyniku finansowym. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmują się jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia straty. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w wyniku finansowym a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z wynikiem finansowym.

Jeżeli występują przesłanki wskazujące na utratę wartości nienotowanych instrumentów kapitałowych, które są wyceniane w cenie nabycia (ze względu na brak możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej), kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu podobnych aktywów finansowych. Odpisu takiego nigdy nie odwraca się.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej).

Odpis z tytułu utraty wartości ujmują się w wyniku finansowym. Odwrócenie odpisu ujmują się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałby ustalony gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmują się w wyniku finansowym.

4. Aktywa obrotowe

Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku. Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższym jednak od cen sprzedaży netto. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, kosztów podatków oraz kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się opusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje. Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na koszty przetworzenia zapasów składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak bezpośrednia robocizna i koszt materiałów. Na koszt wytworzenia składają się także systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów na gotowe wyroby. Stałymi pośrednimi kosztami produkcji są te pośrednie koszty produkcji, które pozostają stosunkowo niezmiennie niezależnie od wielkości produkcji, takie jak koszty amortyzacji, utrzymania budynków i wyposażenia zakładu oraz produkcyjne (wydziałowe) koszty zarządzania i administracji. Zmiennymi pośrednimi kosztami produkcji są te pośrednie koszty produkcji, które zmieniają się bezpośrednio lub prawie bezpośrednio wraz ze zmianą wielkości produkcji, takie jak pośrednie koszty materiałów i robocizny.

Do ustalania kosztów rozchodu zapasów Grupa stosuje metodę średniej ważonej.

Na koniec okresu sprawozdawczego wycena zapasów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny. Odpisy aktualizujące wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, ujmowane są w działalności podstawowej. Zapasy towarów, materiałów i produktów gotowych do września 2012 r. były obejmowane odpisem aktualizującym, według indywidualnej oceny możliwości ich zużycia lub odsprzedaży i ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Od września 2012 r. Grupa stosuje zasadę wiązania okresu pochodzenia zapasu z ustalonym % przeszacowania. Statystyczne przeszacowanie zapasów dokonywane jest kwartalnie.

Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności

Należności handlowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej a następnie wycenia w wysokości zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej pomniejszonego o odpisy aktualizujące. W przypadku należności z terminem płatności do 12 miesięcy efekt dyskonta jest pomijany.

Pozostałe należności są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty.

Ustalenie odpisów aktualizujących wartość należności następuje w chwili, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności a okres przeterminowania wynosi powyżej 150 dni.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość należności dla konkretnych kontrahentów po uprzedniej ich analizie z uwzględnieniem przesłanek co do realności zapłaty. Grupa może również tworzyć odpisy aktualizujące zbiorczo na liczne ale małe kwoty należności.

Decyzje o objęciu odpisem aktualizującym należności podejmuje Zarząd na wniosek Menedżera Kredytów.

Odpis aktualizujący należności prezentowany jest w pozycji kosztów sprzedaży. Rozwiązanie wartości odpisu aktualizującego skutkuje zmniejszeniem kosztów sprzedaży. Prezentacja odpisów aktualizujących w sprawozdaniu z całkowitych dochodów następuje per saldem odpowiednio w ramach kosztów sprzedaży działalności podstawowej.

Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują aktywa w formie krajowych środków płatniczych i walut obcych w kasie i na rachunkach bankowych.

Krajowe środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej.

Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych wyrażonych w walutach ujmuje się następująco:

- dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych,
- ujemne różnice kursowe zalicza się do kosztów finansowych.

Środki pieniężne na rachunkach bankowych wykazywane są łącznie z odsetkami, które odnoszone są w przychody finansowe.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeśli poniesione wydatki dotyczą okresów następujących po okresie, w którym takie wydatki poniesiono.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Grupa klasyfikuje aktywa trwale do zbycia (lub grupę aktywów do zbycia) jako przeznaczone do sprzedaży (*MSSF 5 Aktywa przeznaczone do sprzedaży*) jeżeli uzna, że ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Warunek ten uznaje się za spełniony wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowego zbycia. Sklasyfikowanie aktywów trwałych do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Grupy do zakończenia transakcji sprzedaży w czasie jednego roku od dnia zmiany klasyfikacji aktywów trwałych.

Wydłużenie okresu potrzebnego na sfinalizowanie transakcji sprzedaży nie wyklucza klasyfikacji składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży, jeśli opóźnienie zostało powodowane przez zdarzenia lub okoliczności znajdujące się poza kontrolą jednostki oraz gdy istnieje wystarczający dowód, że jednostka jest zdecydowana wypełnić swój plan sprzedaży składnika aktywów (lub grupy do zbycia).

W stosunku do aktywów przeznaczonych do zbycia zaprzestaje się dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

Grupa wycenia składnik aktywów trwałych (lub grupę aktywów do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada aktywów przeznaczonych do zbycia.

5. Kapitały

Na kapitał własny Grupy składają się:

- kapitał zakładowy (akcyjny) -kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie jednostki dominującej i Krajowym Rejestrze Sądowym,
- kapitał zapasowy - kapitał zapasowy w kwocie odpowiadającej kapitałowi zapasowemu podmiotu dominującego dzieli się na dwie kategorie:
 - kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – na ten kapitał przekazywane są nadwyżki osiągnięte przy emisji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją akcji,
 - kapitał zapasowy – tworzy się z odpisów zysku za kolejne lata obrotowe w wysokości i według zasad określonych w Kodeksie Spółek Handlowych,
- kapitał rezerwowy - tworzony na cele określone przez Grupę,

- akcje własne - akcje własne to wartość skupionych przez Spółkę dominującą akcji własnych w celu umorzenia i w celu odsprzedaży lub innym celu związanym z realizacją strategii Spółki (wartość skupionych akcji własnych pomniejsza kapitał własny Spółki),
- różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek konsolidowanych sporządzających sprawozdania finansowe w walucie funkcjonalnej innej niż waluta spółki dominującej,
- zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych),
 - wynik finansowy bieżącego roku obrotowego.

6. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy, gdy istnieje aktualny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, powstania prawdopodobnego do zapłaty zobowiązania. Musi istnieć większe prawdopodobieństwo, że wymagany będzie wypływ środków w celu wywiązania się z tego obowiązku, niż że nie będzie wymagany oraz gdy jego wielkość da się wiarygodnie oszacować.

Koszty rezerw, w zależności od ich rodzaju, wykazywane są w odpowiedniej kategorii kosztów.

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy można będzie odzyskać od osoby trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy, w celu skorygowania szacunków do zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Pracownicy Spółki nabywają prawo do wypłaty określonych świadczeń po nabyciu określonych do tych świadczeń uprawnień. Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe szacowane są na poziomie 1 miesięcznej odprawy. Szacunków odpraw emerytalno-rentowych dokonuje na zlecenie Spółki niezależny aktuariusz lub Pracownicy Spółki.

Ponadto Spółka tworzy rezerwę na zaległe urlopy wypoczynkowe, której wartość szacuje się w oparciu o zasady ustalania ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe.

Rezerwy na świadczenia pracownicze odnoszone są w ciężar kosztów działalności podstawowej.

Spółka również dokonuje szacunku rezerwy na roczną premię Zarządu oraz na premie kwartalne dla części pracowników objętych Programem Zarządzania przez Cele. Premia Zarządu ma charakter uznaniowy, zależny od decyzji RN i jest wypłacana po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania Spółki. Wypłata premii kwartalnej dla pracowników jest uzależniona od realizacji celów firmy oraz celów indywidualnych. Rezerwa na premię Zarządu oraz na premie kwartalne pracowników odnoszona jest w koszty działalności podstawowej.

Kredyty bankowe

Kredyty bankowe ujmowane są według wartości godziwej uzyskanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty bezpośrednio związane z ich uzyskaniem. W okresach kolejnych kredyty bankowe wyceniane są według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Nieistotne kwoty dyskonta nie są uwzględniane w księgach i w sprawozdaniu finansowym.

Spółki Grupy jako kredyty długoterminowe traktują kredyty, których termin spłaty zapada w okresie późniejszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania, których termin wymagalności, licząc od dnia bilansowego przypada w okresie krótszym niż 12 miesięcy. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w bilansie, bez względu na termin ich wymagalności, jako zobowiązania krótkoterminowe.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują w szczególności: zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zaciągniętych kredytów i pożyczek, wynagrodzeń, podatków, ceł, ubezpieczeń oraz innych świadczeń.

Zobowiązania finansowe, w tym z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. W przypadku zobowiązań z terminem płatności do 12 miesięcy efekt dyskonta jest pomijany.

Ewentualne odsetki za zwłokę ujmują się w momencie otrzymania not od dostawców.

Pozostałe zobowiązania są ujmowane według kwoty wymagalnej zapłaty.

Fundusze specjalne obejmują Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Pozycja ta jest prezentowana per saldo w powiązaniu z udzielonymi z tego funduszu pożyczkami oraz środkami pieniężnymi na rachunku ZFSS.

Przychody przyszłych okresów

Do przychodów przyszłych okresów zalicza się zarachowane, lecz nie otrzymane przychody z tytułu świadczeń, które są ujmowane do przychodów na zasadzie kasowej.

7. Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne pomniejszenia, w tym podatek od towarów i usług VAT oraz inne podatki związane ze sprzedażą.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmowane są po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia ze Spółki na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów/produktów/materiałów,
- scedowania przez Spółkę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi pozycjami,
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów,
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją,
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Ujmowanie przychodów w przypadku sprzedaży ze wstrzymaną dostawą w spółce ujmują się z chwilą przejścia przez nabywcę tytułu własności, pod warunkiem, że spełnione zostały poniższe założenia;

- a. istnieje prawdopodobieństwo realizacji dostawy,
- b. towary są dostępne, wyodrębnione i przygotowane do dostarczenia nabywcy z chwilą ujęcia sprzedaży,
- c. nabywca w wyraźny sposób potwierdza instrukcje dotyczące opóźnionej dostawy oraz
- d. stosuje się zwykle warunki płatności.

Przychody z tytułu dywidend ujmują się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody z wieloma elementami

Spółka analizuje zawierane umowy w zakresie możliwych do wyodrębnienia osobnych elementów umownych. W pewnych okolicznościach istnieje konieczność oddzielnego zastosowania kryteriów ujmowania w stosunku do dających się wyodrębnić elementów pojedynczej transakcji, co służy odzwierciedleniu istoty tej transakcji.

W 2017 roku spółka realizowała umowy gdzie cena sprzedaży produktu zawierała możliwą do wyodrębnienia cenę późniejszego serwisowania, i kwotę tę odraczała w czasie i ujęła jako przychody okresu, w którym nastąpi wykonanie usług serwisowych.

8.Zasady konsolidacji

Jednostki zależne i udziały niesprawujące kontroli

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których ELZAB S.A. ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy ELZAB S.A. kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia.

W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały niesprawujące kontroli prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Udziały niesprawujące kontroli mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo w proporcji do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. Wybór jednej z w/w metod jest dostępny dla każdego połączenia jednostek gospodarczych. W okresach kolejnych wartość udziałów niesprawujących kontroli obejmuje wartość rozpoznaną początkowo skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niesprawujących kontroli nawet wtedy gdy powoduje powstanie ujemnej wartości tych udziałów.

Zmiany w udziale w jednostce zależnej nie powodujące utraty kontroli ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości księgowe udziału Grupy jak i udziałów niesprawujących kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian w strukturze udziału. Różnica pomiędzy wartością o jaką modyfikowana jest wartość udziałów mniejszości oraz wartością godziwą płatności otrzymanej lub przekazanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale własnym Grupy.

W sytuacji utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk lub strata na zbyciu jest ustalana jako różnica pomiędzy: (i) łączną wartością godziwą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej udziałów jednostki pozostających w Grupie oraz (ii) wartością księgową aktywów (łącznie z wartością firmy), zobowiązań i udziałów mniejszości. Kwoty ujęte w stosunku do zbywanej jednostki, w innych składnikach całkowitego dochodu podlegają reklasyfikacji do sprawozdania z całkowitych dochodów. Wartość godziwa udziałów w jednostce pozostających w Grupie po zbyciu, uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub początkowy koszt udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości

raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

Udziały w jednostkach podporządkowanych w sprawozdaniu jednostkowym

Ze względu na fakt, że dla podmiotów, których udziały posiada ELZAB S.A. nie istnieje aktywny rynek, inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Na każdy dzień bilansowy dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że inwestycja utraciła wartość poprzez porównanie aktywów netto lub części aktywów netto podmiotów z wartością posiadanych udziałów lub akcji.

Odpis z tytułu trwałej utraty wartości inwestycji obciąża koszty finansowe. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość inwestycji i podlega zaliczeniu do przychodów finansowych.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez ELZAB S.A. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Spółka może podjąć decyzję o braku konsolidacji danej jednostki zależnej, a decyzja ta musi zostać podjęta po uwzględnieniu kryteriów określonych w standardzie MSR 27 oraz SKI 12 dotyczących sprawowania kontroli w zakresie możliwości kierowania polityką finansową oraz operacyjną danej jednostki oraz innych uwarunkowań determinujących możliwość kierowania procesem decyzyjnym jednostki w celu osiągnięcia korzyści.

Jednostka stowarzyszona, podlega konsolidacji metodą praw własności. W jednostkowym bilansie jest prezentowana w aktywach trwałych w linii - „Długoterminowe aktywa finansowe”, natomiast w skonsolidowanym bilansie, w aktywach trwałych w linii „Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności”.

9. Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółki Grupy prowadzą działalność (w walucie funkcjonalnej). Operacje gospodarcze ujmowane są w złotych polskich (PLN), w EURO w przypadku ELZAB HELLAS S.A., które stanowią walutę funkcjonalną. Walutą prezentacji jest PLN. Pozycje w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych. Może wystąpić przypadek podawania danych z większą dokładnością.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu średniego ogłoszonego przez bank z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień transakcji.

Na dzień bilansowy wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia (kurs zamknięcia – jest to średni kurs banku obowiązujący na dzień wyceny).

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po średnim kursie NBP obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego ze średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Kapitały są przeliczane po kursie z dnia objęcia kapitału.

Do przeliczenia pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych Grupa stosuje średni kurs ogłoszony przez NBP na koniec okresu sprawozdawczego, w tym pozycje zmiany stanu zapasów, należności, rezerw oraz zobowiązań przeliczone są odpowiednio średnim kursem ogłoszonym przez NBP na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego oraz na koniec porównywalnego okresu sprawozdawczego, a pozycje wynikające ze sprawozdania z całkowitych dochodów takie jak odsetki oraz inne wydatki finansowe średnim kursem ogłoszonym przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

10. Zasady sporządzania sprawozdania z całkowitych dochodów

Spółka ELZAB S.A. sporządza skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów w wariantcie kalkulacyjnym, w układzie jednoelementowym, który obejmuje wszystkie składniki całkowitego dochodu.

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów wydzielona jest działalność kontynuowana i działalność zaniechana.

Wynik finansowy netto składa się z:

- wyniku ze sprzedaży,
- wyniku z pozostałej działalności operacyjnej,
- wyniku z operacji finansowych,
- obowiązkowego obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych,
- odroczonego podatku dochodowego.

Koszt wytworzenia sprzedanych produktów korygowany jest odpowiednio o wynik aktualizacji zapasów wyrobów gotowych. Wartość sprzedanych towarów i materiałów uwzględnia wynik aktualizacji zapasów towarów i materiałów. Wynik aktualizacji należności koryguje koszty sprzedaży.

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów wynikowo prezentuje się:

- w pozostałej działalności operacyjnej zysk lub stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- w działalności finansowej:
 - zysk lub stratę ze zbycia inwestycji odpowiednio w przychody lub koszty finansowe,
 - nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi w innych przychodach finansowych,
 - nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi w innych kosztach finansowych.

11. Zasady sporządzania sprawozdania z przepływów pieniężnych

Spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych metodą pośrednią.

W rachunku przepływów pieniężnych stosowany jest następujący podział działalności:

- Działalność operacyjna, która obejmuje sprzedaż produktów, towarów, materiałów i usług. Obejmuje ona ogół działań, których celem jest osiągnięcie zysku. Wartość przepływów netto z działalności operacyjnej otrzymuje się poprzez korygowanie wyniku finansowego o pozycje, które nie spowodowały przepływu pieniądza a zostały ujęte w wyniku oraz o tytuły pieniężne dotyczące innych działalności niż działalność operacyjna.
- Działalność inwestycyjna obejmuje:
 - środki pieniężne wydatkowane na nabycie składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
 - wpływy środków pieniężnych uzyskane ze sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
 - wydatki środków pieniężnych na nabycie udziałów, akcji i obligacji oraz papierów wartościowych,
 - wpływy środków pieniężnych ze sprzedaży lub wykupu obcych udziałów, akcji i obligacji,
 - wydatki z tytułu udzielonych pożyczek,
 - spłaty udzielonych pożyczek wraz z odsetkami,
 - wpływy z tytułu dywidend uzyskanych od posiadanych akcji i udziałów oraz odsetek od środków pieniężnych z lokat długoterminowych,
- Działalność finansowa obejmuje:
 - wpływy środków pieniężnych z zaciągniętych kredytów bankowych,
 - spłatę kredytów a także obsługę kredytów (odsetki),

- wpływy środków pieniężnych z emisji akcji własnych,
- wydatki na wypłaty dywidend na rzecz akcjonariuszy.

12. Bieżący podatek dochodowy oraz podatek odroczony

Bieżący podatek dochodowy jest obliczany na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego.

Wynik podatkowy ustalany jest w oparciu o wynik bilansowy z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu oraz kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodu w latach innych aniżeli rok obrotowy i takich przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu i takich kosztów, które nigdy nie będą stanowiły kosztów uzyskania przychodu.

Obciążenie z tytułu podatku bieżącego oblicza się w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Różnice kursowe dla celów podatkowych obliczane są według zasad określonych w art.15a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zrealizowane dodatnie różnice kursowe stanowią przychód podatkowy a zrealizowane ujemne różnice kursowe stanowią koszt podatkowy, w zależności od zmiany kursu waluty obcej.

Odroczony podatek dochodowy jest ustalany w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową.

Odroczony podatek dochodowy w rachunku zysków i strat oraz w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wynika ze zmiany stanów aktywów i rezerw na podatek dochodowy:

- **aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego** ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi przejściowymi różnicami, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.
- **rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego** tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, które spowodują w przyszłości zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego. Dodatnie różnice przejściowe występują wówczas gdy wartość księgowa aktywów jest wyższa od ich wartości podatkowej a wartość księgowa pasywów jest niższa od ich wartości podatkowej.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej per saldo. Weryfikacja aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonywana jest na koniec każdego kwartału roku obrotowego.

Wysokość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się wg stawek obowiązujących w oku powstania obowiązku podatkowego.

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.

- k) Wskazanie, średnich kursów wymiany złotego, w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i porównywalnymi skonsolidowanymi danymi finansowymi, w stosunku do euro, ustalanych przez Narodowy Bank Polski, w szczególności:
- kursu obowiązującego na ostatni dzień każdego okresu,
 - kursu średniego w okresie, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie, a w uzasadnionych przypadkach - obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień danego okresu i ostatni dzień okresu go poprzedzającego,
 - najwyższego i najniższego kursu obowiązującego w każdym okresie,

Do przeliczenia wybranych danych finansowych w 2018 r. przyjęto następujące kursy EURO:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów na 31.12.2018 r. a także przepływów pieniężnych za 2018 r., średni kurs EURO ogłoszony przez NBP na 31.12.2018 r. – 4,3000
 - do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat 2018 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca od stycznia do grudnia 2018 r. – 4,2669
- Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2018 r. wyniósł 4,3616 (29.06.2018 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,1779 (28.02.2018 r.).

Do przeliczenia wybranych danych finansowych w 2017 r. przyjęto następujące kursy EURO:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów na 31.12.2017 r. a także przepływów pieniężnych za 2017 r., średni kurs EURO ogłoszony przez NBP na 31.12.2017 r. – 4,1709
 - do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat 2017 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca od stycznia do grudnia 2017 r. – 4,2447
- Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2017 r. wyniósł 4,3308 (31.01.2017 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,1709 (29.12.2017 r.).

PRZELICZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ELZAB HELLAS SA - Grecja

Do przeliczenia sprawozdania finansowego ELZAB HELLAS S.A., wyrażonego w EUR przyjęto następujące kursy EUR do przeliczenia na PLN:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na 31.12.2018 r. – 4,3000,
- do przeliczenia przepływu środków pieniężnych średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na 31.12.2018 r. – 4,3000, w tym pozycje wynikające z rachunku wyników: odsetki oraz inne wydatki finansowe średnim kursem ogłoszonym przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. – 4,2669
- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2018-31.12.2018 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EUR ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. – 4,2669

Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2018 r. wyniósł 4,3616 (29.06.2018 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,1779 (28.02.2018 r.).

l) Podstawowe pozycje sprawozdania finansowego i porównywalne dane finansowe przeliczonych na euro

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPA ELZAB	w tys. zł		w tys. EUR	
	2018	2017	2018	2017
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	104 021	95 818	24 379	22 574
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	666	10 985	156	2 588
Zysk (strata) brutto	-3 334	4 208	-781	991
Zysk (strata) netto przypisany akcjonariuszom podmiotu dominującego	-2 946	1 969	-690	464
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 134	6 763	961	1 621
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-10 867	-1 751	-2 527	-420
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	4 060	73	944	18
Przepływy pieniężne netto, razem	-2 673	5 085	-622	1 219
Zannualizowany zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	-0,18	0,12	-0,04	0,03
Zannualizowany zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR) z wyłączeniem akcji własnych	-0,19	0,13	-0,04	0,03
	w tys. zł		w tys. EUR	
WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPA ELZAB	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa razem	200 973	181 690	46 738	43 561
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	49 507	3 676	11 513	881
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	68 020	90 873	15 819	21 787
Kapitał własny	83 446	87 141	19 406	20 893
Kapitał zakładowy	22 143	22 143	5 150	5 309
Ogólna liczba akcji	16 137 050	16 137 050	16 137 050	16 137 050
Liczba akcji skorygowana o akcje własne	15 731 388	15 731 388	15 731 388	15 731 388
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	5,17	5,40	1,20	1,29
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR) z wyłączeniem akcji własnych	5,30	5,54	1,23	1,33

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

GRUPA ELZAB

(tys. złotych)			
AKTYWA	Numer noty	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
A. Aktywa trwałe		112 654	108 476
1. Rzeczowe aktywa trwałe	Nota nr 1	24 723	23 572
2. Nieruchomości inwestycyjne	Nota nr 1a	0	0
3. Wartość firmy	Nota nr 2	55	55
4. Wartości niematerialne	Nota nr 2a	19 158	15 992
5. Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności	Nota nr 3	51 079	51 718
6. Udziały w pozostałych jednostkach	Nota nr 3	207	207
7. Długoterminowe aktywa finansowe	Nota nr 3a	16 790	16 751
8. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Nota nr 4	106	146
9. Długoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 5, 3a	536	35
B. Aktywa obrotowe		88 319	73 214
1. Zapasy	Nota nr 6	31 163	19 219
2. Krótkoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 5, 3a	53 091	44 819
3. Należności z tytułu leasingu finansowego		25	2 038
4. Należności z tytułu podatku dochodowego		7	0
5. Krótkoterminowe aktywa finansowe	Nota nr 3a	657	1 089
6. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Nota nr 7, 3a	3 376	6 049
C. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota nr 8	0	0
Aktywa razem		200 973	181 690

PASYWA	Numer noty	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
A. Kapitał własny		83 446	87 141
1. Kapitał podstawowy	Nota nr 9	22 143	22 143
2. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		11 211	11 211
3. Akcje własne	Nota nr 10	-1 997	-1 997
4. Pozostałe kapitały rezerwowo - akcje własne		3 315	3 315
5. Kapitały rezerwowo i zapasowe	Nota nr 11	57 715	49 416
6. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		-30	50
7. Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym:		-7 841	3 404
7.1. Skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych		-4 895	1 435
7.2. Zysk/strata roku bieżącego		-2 946	1 969
8. Kapitały przypadające na udziały niesprawujące kontroli	Nota nr 12	-1 070	-401
B. Zobowiązania długoterminowe		49 507	3 676
1. Rezerwy	Nota nr 13	476	552
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Nota nr 4	0	0
3. Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	Nota nr 14	47 088	933
4. Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe (leasing)	Nota nr 14a	1 562	1 590
5. Długoterminowe zobowiązania finansowe		0	0
6. Długoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 15	381	601
C. Zobowiązania krótkoterminowe		68 020	90 873
1. Rezerwy	Nota nr 13	3 595	3 921
2. Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	Nota nr 14	33 828	26 353
3. Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe (leasing)	Nota nr 14a	929	759
4. Krótkoterminowe zobowiązania finansowe		391	25 237
5. Krótkoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 15	29 277	33 773
6. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		0	830
Pasywa razem		200 973	181 690

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

GRUPA ELZAB

WARIANT KALKULACYJNY	Numer noty	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
A. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Nota nr 16	104 021	95 818
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	Nota nr 17	78 811	64 528
C. Zysk/strata brutto ze sprzedaży (A-B)		25 210	31 290
D. Koszty sprzedaży	Nota nr 17	10 063	11 179
E. Koszty ogólnego zarządu	Nota nr 17	14 817	13 225
F. Zysk/strata netto ze sprzedaży (C-D-E)		330	6 886
G. Pozostałe przychody	Nota nr 18	2 076	4 720
H. Pozostałe koszty	Nota nr 18	1 740	621
I. Zysk/strata z działalności operacyjnej (F+G-H)		666	10 985
J. Przychody finansowe	Nota nr 19	1 135	621
K. Koszty finansowe	Nota nr 19	4 496	2 704
L. Udział w stratach/zyskach jednostek stowarzyszonych		-639	-4 694
M. Zysk/strata brutto (I+J-K+L)		-3 334	4 208
N. Podatek dochodowy	Nota nr 20	281	2 461
O. Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej (M-N)		-3 615	1 747
P. Zysk/strata na działalności zaniechanej	Nota nr 21	0	0
R. Zysk/strata netto (O+P)		-3 615	1 747
Przypadający/a na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		-2 946	1 969
Zyski/straty przypadające udziałom niesprawujących kontroli		-669	-222
S. Pozostałe dochody całkowite		-80	53
Inne całkowite dochody		0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		-80	53
T. Dochody całkowite razem (R+S)		-3 695	1 800
Dochody całkowite		-3 695	1 800
Przypadające:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		-3 026	2 022
Udziałom niesprawującym kontroli		-669	-222

	Numer noty	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Zysk na jedną akcję:			
- zysk netto/strata netto Akcjonariuszy jednostki dominującej		-2 946	1 969
- liczba wszystkich akcji		16 137 050	16 137 050
- liczba akcji bez akcji własnych		15 731 388	15 731 388
- podstawowy z wyniku finansowego działalności kontynuowanej (do wszystkich akcji)	Nota nr 21	-0,18	0,12
- podstawowy z wyniku finansowego działalności kontynuowanej (do liczby akcji skorygowanych o akcje własne)		-0,19	0,13
- podstawowy z wyniku finansowego działalności zaniechanej		0	0

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

GRUPA ELZAB

METODA POŚREDNIA	(tys. złotych)	
	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Przeplwy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/ strata netto	-2 946	1 969
Korekty o pozycje:	7 080	4 794
Udział w zyskach/ stratach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	639	4 694
Udziały niesprawujące kontroli	-669	-222
Amortyzacja środków trwałych	2 927	2 564
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 078	1 924
Utrata wartości firmy		
Zyski/ straty z tytułu różnic kursowych	-134	75
Koszty i przychody z tytułu odsetek	3 711	1 049
Przychody z tytułu dywidend		
Zysk/ strata z tytułu działalności inwestycyjnej	3 726	-3 778
Zmiana stanu rezerw	-406	-2 399
Zmiana stanu zapasów	-11 946	-3 336
Zmiana stanu należności i rozliczeń międzyokresowych czynnych	-7 899	-11 969
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	15 336	12 610
Podatek wykazany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	281	2 461
Zapłacony/ zwrócony podatek dochodowy	-564	-1 818
Inne korekty	0	2 939
Przeplwy środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej	4 134	6 763
Przeplwy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	1 615	5 827
Wpływy netto ze sprzedaży jednostek stowarzyszonych i zależnych		
Wpływy ze sprzedaży krótkoterminowych aktywów finansowych	0	0
Wpływy z tytułu odsetek	105	472
Wpływy z tytułu dywidend		
Splaty udzielonych pożyczek	1 000	
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	13 586	7 846
Wydatki netto na nabycie podmiotów zależnych i stowarzyszonych		
Wydatki na nabycie krótkoterminowych aktywów finansowych	1	204
Udzielone pożyczki		
Inne		
Przeplwy środków pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej	-10 867	-1 751
Przeplwy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z kredytów i pożyczek	64 973	12 808
Wpływy netto z emisji akcji, obligacji, weksli, bonów		
Inne	2	5 377
Splata kredytów i pożyczek	31 820	15 366
Platności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	1 422	934
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Spółki		
Dywidendy wypłacone udziałowcom niesprawującym kontroli		
Wykup dłużnych papierów wartościowych	25 002	
Zapłacone odsetki	2 671	1 812
Inne		
Przeplwy środków pieniężnych netto z działalności finansowej	4 060	73
Zwiększenie/ zmniejszenie stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	-2 673	5 085
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	6 049	964
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych dotyczące wyceny środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych	0	0
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	3 376	6 049
Kwota niewykorzystanego limitu kredytowego w rachunku bankowym	1 298	2 171

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

GRUPA ELZAB

(tys. złotych)

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zysk/ strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym;	zysk/strata z lat ubiegłych	zysk/strata netto z roku bieżącego	Razem	Kapitały przypadające na udziały niesprawujące kontrol	Razem kapitały Grupy
Saldo na dzień 01.01.2018	22 143	11 211	-1 997	3 315	48 852	564	50	3 404	3 404		87 542	-401	87 141
Zmiany zasad polityki rachunkowości	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 01.01.2018 po korektach (po przekształceniu)	22 143	11 211	-1 997	3 315	48 852	564	50	3 404	3 404	0	87 542	-401	87 141
Dochody całkowite razem	0	0	0	0	8 251	48	-80	-11 245	-8 299	-2 946	87 542	-3 026	-3 695
Korekta z tytułu likwidacji środków trwałych	0	0	0	0	0	48	0	-48	-48	0	0	0	0
Rozliczenie wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy	0	0	0	0	8 251	0	0	-8 251	-8 251	0	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	0	0	0	0	0	-80	0	0	0	-80	0	-80
Zysk/ strata za rok obrotowy	0	0	0	0	0	0	0	-2 946	0	-2 946	-2 946	-669	-3 615
Inne całkowite dochody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sprzedaż akcji własnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 31.12.2018	22 143	11 211	-1 997	3 315	57 103	612	-30	-7 841	-4 895	-2 946	84 516	-1 070	83 446
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zysk/ strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym;	zysk/strata z lat ubiegłych	zysk/strata netto z roku bieżącego	Razem	Kapitały przypadające na udziały niesprawujące kontrol	Razem kapitały Grupy
Saldo na dzień 01.01.2017	22 143	11 211	-4 936	6 254	33 399	564	-3	11 511	11 511		80 143	-179	79 964
Zmiany zasad polityki rachunkowości	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 01.01.2017 po korektach (po przekształceniu)	22 143	11 211	-4 936	6 254	33 399	564	-3	11 511	11 511	0	80 143	-179	79 964
Dochody całkowite razem	0	0	0	0	10 076	0	53	-8 107	-10 076	1 969	2 022	-222	1 800
Korekta z tytułu likwidacji środków trwałych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozliczenie wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy	0	0	0	0	10 076	0	0	-10 076	-10 076	0	0	0	0
Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	0	0	0	0	0	53	0	0	0	53	0	53
Zysk/ strata za rok obrotowy	0	0	0	0	0	0	0	1 969	0	1 969	1 969	-222	1 747
Inne całkowite dochody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	0	0	2 939	-2 939	5 377	0	0	0	0	0	5 377	0	5 377
Sprzedaż akcji własnych	0	0	2 939	-2 939	5 377	0	0	0	0	0	5 377	0	5 377
kapitał udziałowców mniejszościowych na moment sprzedaży udziałów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 31.12.2017	22 143	11 211	-1 997	3 315	48 852	564	50	3 404	1 435	1 969	87 542	-401	87 141

NOTA NR 1

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE (tys. zł)

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Środki trwałe	23 866	23 006
Środki trwałe w budowie	857	566
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	24 723	23 572

Zobowiązania dotyczące zakupu środków trwałych na 31.12.2018 r. wynoszą 421 tys. zł (głównie modernizacje budynków i wyposażenie). Wystąpiły odszkodowania z tytułu rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 33 tys. zł.

W 2018 r. do wartości brutto rzeczowych aktywów trwałych nie zaliczono kosztów zewnętrznego finansowania.

Za okres od 01.01. do 31.12.2018 r.

	Grunty	Budynki	Środki transportu	Maszyny i Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	22 358	1 030	16 121	9 786	49 295
Zwiększenia	0	1 183	778	1 366	587	3 914
-nabywanie, modernizacja		1 183	56	453	172	1 864
-przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego			658	592		1 250
-ulepszenie				0		0
-przemieszczenia do innych pozycji aktywów			4	321	414	739
-pozostałe			60		1	61
Zmniejszenia	0	0	522	109	60	691
-likwidacja				42	18	60
-zbycie			53	60	42	155
-wyksięgowanie umorzonych środków trwałych						0
-rozwiązanie umowy leasingu finansowego			469			469
-przemieszczenia do innych pozycji aktywów						0
-pozostałe				7		7
Przypisane do działalności zaniechanej						0
Wartość brutto na koniec okresu	0	23 541	1 286	17 378	10 313	52 518
Wartość umorzenia na początek okresu	0	10 050	547	8 009	7 683	26 289
amortyzacja za okres		545	326	1 305	751	2 927
zmniejszenia	0	0	406	97	60	3
-sprzedaż			51	55	42	2
-rozwiązanie umów leasingowych			355	42	18	1
-pozostałe					1	1
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)						0
Wartość umorzenia na koniec okresu	0	10 595	467	9 217	8 373	29 212
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	10 595	467	9 217	8 373	28 652
Wartość netto na koniec okresu	0	12 946	819	8 161	1 940	23 866

Za okres od 01.01. do 31.12.2017 r.

	Grunty	Budynki	Środki transportu	Maszyny i Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	294	21 676	1 133	14 988	9 102	47 193
Zwiększenia	0	879	152	1 801	715	3 547
-nabywanie, modernizacja		879	35	1 789	423	3 126
-przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego			117		284	401
-ulepszenie				12	8	20
Zmniejszenia	294	197	255	668	31	1 445
-likwidacja				189	6	195
-zbycie	294	197	198	479	22	1 190
-wyksięgowanie umorzonych środków trwałych						0
-rozwiązanie umowy leasingu finansowego			56			56
-przemieszczenia do innych pozycji aktywów						0
-pozostałe			1		3	4
Przypisane do działalności zaniechanej						0
Wyłączenie z konsolidacji MICRA METRIPOND KFT						0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia						0
Wartość brutto na koniec okresu	0	22 358	1 030	16 121	9 786	49 295
Wartość umorzenia na początek okresu	0	9 733	437	7 643	6 995	24 808
amortyzacja za okres		514	305	1 033	712	2 564
zmniejszenia		197	195	667	24	1 083
wyksięgowanie amortyzacji przeliczanych środków trwałych						0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)						0
Wyłączenie z konsolidacji MICRA METRIPOND KFT						0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia						0
Wartość umorzenia na koniec okresu	0	10 050	547	8 009	7 683	26 289
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	10 050	547	8 009	7 683	26 289
Wartość netto na koniec okresu	0	12 308	483	8 112	2 103	23 006

ŚRODKI TRWAŁE WYKAZYWANE POZABILANSOWO (tys. zł)

nie dotyczy.

Na 31.12.2018 r. występują następujące zabezpieczenia na rzeczowym majątku trwałym Spółki ELZAB S.A.:

- zabezpieczenie kredytów ING BANK ŚLĄSKI - hipoteka umowna KW GLIZ/00010341/8 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 81 150 tys. zł
- zastaw rejestrowy na wykarawce marki PX1225 STRIPPIT INC na rzecz ING BANK ŚLĄSKI - zabezpieczenie kredytów - na wartość 73 605 tys. zł

ELZAB S.A. wynajmuje powierzchnie dla biura w Warszawie, Suchym Lesie i Wrocławiu. Brak informacji o wartości dzierżawionych powierzchni.

W ewidencji pozabilansowej występują grunty w wieczystym użytkowaniu w kwocie 0 tys. zł.

NOTA NR 1a

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE (tys. zł)

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Stan na początek okresu	0	3 176
a) Zwiększenia	0	0
- nabycie		
- inne		
b) Zmniejszenia	0	3 176
- sprzedaż		3 176
- odpisy aktualizujące		
Stan na koniec okresu	0	0

Nieruchomość w Suchym Lesie została zbyta w lipcu 2017 roku. Cena sprzedaży wyniosła 3 170 tys. zł.

NOTA NR 2

WARTOŚĆ FIRMY (tys. zł)

WARTOŚĆ FIRMY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) wartość firmy - jednostki zależne	55	55
Wartość firmy jednostek podporządkowanych, razem	55	55

ZMIANA STANU WARTOŚCI FIRMY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) wartość firmy brutto na początek okresu	55	55
b) wartość firmy brutto na koniec okresu	55	55
c) odpis wartości firmy na początek okresu	0	0
d) sprzedaż udziałów	0	0
e) odpis wartości firmy na koniec okresu	0	0
f) włączenie do konsolidacji	0	0
g) wartość firmy netto na koniec okresu	55	55

Wg stanu na 31.12.2018 r. wartość firmy z konsolidacji jednostki zależnej jest następująca:

ELZAB SOFT Sp. z o.o. – spółka włączona do konsolidacji od miesiąca sierpnia 2011 r.

Wartość firmy z konsolidacji powstała przy nabyciu 55 tys. zł

Wartość firmy wg stanu na 31.12.2018 r. 55 tys. zł

Nie wystąpiła konieczność przeprowadzenia testu na trwałą utratę wartości firmy.

NOTA NR 2a

WARTOŚCI NIEMATERIALNE (Z WYŁĄCZENIEM WARTOŚCI FIRMY) (tys. zł)

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	2 906	3 780
Prace rozwojowe w toku, nakłady na wartości niematerialne w toku	12 617	8 739
Pozostałe wartości niematerialne	3 273	3 111
Wartości niematerialne, razem	18 796	15 630

Zobowiązania dotyczące zakupu wartości niematerialnych na 31.12.2018 r. 394 tys. zł.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE - WARTOŚĆ FIRMY	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Wartość firmy powstała w wyniku połączenia ELZAB S.A. i MEDESA Sp. z o.o.	362	362
Wartości niematerialne - wartość firmy, razem	362	362

Spółka na dzień bilansowy przeprowadziła test na trwałą utratę wartości firmy zgodnie z wytycznymi MSR 36. Test został przeprowadzony w oparciu o szacunek przyszłych przepływów i dyskonto wartości do wartości bieżącej. Główne założenia testu wskazywały roczny przyrost przychodów generowanych przez sprzedaż wag. Do kalkulacji przyjęto średnioważony koszt kapitału 5,54%.

W obliczu przeprowadzonego testu Zarząd Spółki nie stwierdził przesłanek do rozpoznania utraty wartości tego aktywa w księgach.

Za okres od 01.01. do 31.12.2018 r.

	Wartości niematerialne		Pozostałe wartości niematerialne		Razem
	Prace rozwojowe	Pozostałe	Prace rozwojowe	Pozostałe	
Wartość brutto na początek okresu	17 890	0	0	7 503	25 393
Zwiększenia	677	0	0	868	1 545
- nabycie				23	23
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	677				677
- nabycie w ramach połączeń jedn. gospodarczych					0
- przemieszczenie z innych pozycji aktywów				770	770
- inne				75	75
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
- wycofanie z użycia					0
- likwidacja					0
- zbycie					0
- z tytułu przeszacowania wartości					0
- inne					0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)					0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość brutto na koniec okresu	18 567	0	0	8 371	26 938
Wartość umorzenia na początek okresu	14 110	0	0	4 392	18 502
amortyzacja za okres	1 552			526	2 078
inne zwiększenia					0
zmniejszenia					0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)	-1			0	-1
Wartość umorzenia na koniec okresu	15 661	0	0	4 918	20 579
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	15 661	0	0	4 918	20 579
Wartość netto na koniec okresu	2 906	0	0	3 453	6 359

Amortyzacja wartości niematerialnych obciążała: koszty wytworzenia 1 667 tys. zł, koszty sprzedaży 286 tys. zł, koszty ogólnego zarządu 125 tys. zł.

Za okres od 01.01. do 31.12.2017 r.

	Wartości niematerialne		Pozostałe wartości niematerialne		Razem
	Prace rozwojowe	Pozostałe	Prace rozwojowe	Pozostałe	
Wartość brutto na początek okresu	15 435	0	0	7 322	22 757
Zwiększenia	2 455	0	0	181	2 636
- nabycie				167	167
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	2 455				2 455
- nabycie w ramach połączeń jedn. gospodarczych					0
- z tytułu przeszacowania wartości					0
- inne				14	14
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
- wycofanie z użycia					0
- likwidacja					0
- zbycie					0
- z tytułu przeszacowania wartości					0
- inne					0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)					0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość brutto na koniec okresu	17 890	0	0	7 503	25 393
Wartość umorzenia na początek okresu	12 787	0	0	3 791	16 578
amortyzacja za okres	1 323			601	1 924
inne zwiększenia					0
zmniejszenia					0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)					0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość umorzenia na koniec okresu	14 110	0	0	4 392	18 502
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	14 110	0	0	4 392	18 502
Wartość netto na koniec okresu	3 780	0	0	3 111	6 891

Amortyzacja wartości niematerialnych obciążała: koszty wytworzenia 1 535 tys. zł, koszty sprzedaży 212 tys. zł, koszty ogólnego zarządu 169 tys. zł, 7 tys. zł zostało odniesione na nakłady na prace rozwojowe.

NAKLADY NA PRACE ROZWOJOWE PONIESIONE W DANYM ROKU

	Za okres od 01.01. do 31.12.2018	Za okres od 01.01. do 31.12.2017
Amortyzacja	54	35
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	113	215
Wynagrodzenia z narzutami	3 216	1 803
Pozostałe koszty (w tym: m.in. koszty wydzielowe, usługi obce)	1 276	2 471
RAZEM	4 659	4 524

Nakłady prac rozwojowych są ujmowane na wartościach niematerialnych w toku do momentu zakończenia pracy.

Koszty okresu zostały obciążone kosztami prac rozwojowych: odpisem amortyzacyjnym w wysokości 1 548 tys. zł oraz kosztem spisanych prac rozwojowych – 37 tys. zł.

W trakcie roku dokonano sprzedaży wyników 1 pracy rozwojowej w kwocie 30 tys. euro.

W 2018 r. Spółka skupiała się na przygotowaniu urządzeń online-owych do homologacji, nakłady poniesione na ten cel wyniosły 3 mln zł. 5 typów urządzeń przeszło pozytywnie testy w GUM.

W trakcie roku dokonano sprzedaży wyników 1 pracy rozwojowej w kwocie 30 tys. euro.

W 2017 r. ELZAB S.A. zakończył realizację partnerskiego projektu "Innowacyjne stanowisko sprzedaży", na który w latach 2014-2015 otrzymał dofinansowanie w ramach Działania 1.4 Wsparcie projektów celowych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013.

Przedmiotem projektu jest opracowanie innowacyjnego stanowiska sprzedaży detalicznej – kasy rejestrującej. Projekt obejmuje również modelową funkcjonalność noszącą cechy innowacyjności związaną z nowymi usługami i wartościami, dostarczoną w formie prototypu, protokołów, programów i elementów współpracujących. Kwota udzielonego dofinansowania na projekt wyniosła 906 tys. zł, w tym na ELZAB SA przypadło 532 tys. zł. W 2017 r. odbyła się kontrola NCBIR i wnioski z tej kontroli były takie, że "beneficjent osiągnął główny cel projektu i jest w trakcie osiągania wskaźników rezultatu". Zdaniem Zarządu spółki nie ma ryzyka, że wskaźniki rezultatu nie zostaną przez spółkę osiągnięte.

NOTA NR 3

UDZIAŁY W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH KONSOLIDOWANYCH METODĄ PEŁNĄ (w tys. zł)

Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych na dzień 31.12.2018 r. przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki zależnej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na	Stan na
			31.12.2018	31.12.2017
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	produkcja i dystrybucja oprogramowania	Polska	87,50%	87,50%
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	doradztwo	Polska	67,00%	67,00%
ELZAB HELLAS S.A.	produkcja i dystrybucja wag, dystrybucja urządzeń fiskalnych	Grecja	67%,00*	67%,00*

)* udział pośredni ELZAB SA, udział ELZAB HELLAS SPV w ELZAB HELLAS SA 100%

Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Liczba spółek w których posiadane są mniej niż 100% udziałów	
		Stan na	Stan na
		31.12.2018	31.12.2017
Produkcja i dystrybucja oprogramowania	Polska	1	1
Doradztwo	Polska	1	1
Produkcja i dystrybucja sprzętu elektronicznego	Grecja	1	1
		3	3

Poniższa tabela przedstawia szczegóły na temat jednostek zależnych w Grupie, które mają istotne udziały niekontrolujące:

Nazwa jednostki	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę		Zysk (strata) zalokowana na niekontrolujące udziały		Skumulowana wartość niekontrolujących udziałów	
	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	87,50%	87,50%	-28	366	399	427
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	67,00%	67,00%	-54	10	-127	-73
ELZAB HELLAS S.A.	67% (udział pośredni ELZAB S.A.)	67% (udział pośredni ELZAB S.A.)	-587	-598	-1 342	-755
Razem					-1 070	-401

Na dzień 31.12.2018 r. w relacji do wartości kapitałów własnych Grupy ELZAB wykazane w powyższej tabeli wartości nominalne udziałów uznaje się za niematerialne. W konsekwencji nie zamieszczano podsumowania informacji finansowych w odniesieniu do jednostki zależnej Grupy posiadającej istotne udziały niekontrolujące.

Zmiany własnościowe Grupy ELZAB - udziały w jednostkach zależnych

W 2018 r. nie wystąpiły zmiany w składzie podmiotów zależnych.

Istotne ograniczenia

Nie istnieją znaczące ograniczenia zdolności Spółki lub jej podmiotów zależnych w zakresie dostępu i wykorzystania aktywów oraz uregulowania zobowiązań Grupy.

Wsparcie finansowe

W 2018 r. ELZAB S.A. udzielił pożyczek spółce ELZAB HELLAS SA w wysokości 421 tys. zł (100 tys. euro) oraz pożyczki spółce ELZAB Soft Sp. z o.o. w wysokości 1 800 tys. zł.

Nie istnieją znaczące ryzyko związane z realizacją powyższych zobowiązań na rzecz ELZAB SA od powyższych podmiotów.

Umowy poręczenia

nie dotyczy.

UDZIAŁY W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH WYCENIANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI (w tys. zł)

Szczegółowe informacje o podmiocie stowarzyszonym Grupy ELZAB na dzień 31.12.2018 r. przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na	Stan na
			31.12.2018	31.12.2017
COMP Centrum Innowacji Sp. z o.o.	działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki	Polska	49,72%	49,72%

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Na dzień 31.12.2018			Na dzień 31.12.2017		
	Koszt	Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	Wartość netto	Koszt	Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	Wartość netto
COMP Centrum Innowacji Sp. z o.o.	58 641	-7 562	51 079	58 641	-6 923	51 718
Inwestycje w spółki zależne razem	58 641	-7 562	51 079	58 641	-6 923	51 718

W wyniku identyfikacji przesłanek co do potencjalnej utraty wartości w spółce Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (CCI), Emitent, który posiada 49,72 % udziałów, wraz ze spółką dominującą tj. COMP S.A., która posiada 50,28% przeprowadził test na utratę wartości posiadanej inwestycji. Test przeprowadzony został za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych i nie wykazał utraty wartości składnika aktywów.

Przeprowadzenie testu pod kątem utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej aktywa. Test z tytułu utraty wartości przeprowadzony był poprzez oszacowanie wartości użytkowej aktywa za pomocą modeli zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF). Przepływy finansowe zastosowane w modelach bazują na danych realizacyjnych na koniec 2018 roku, budżecie na 2019 rok oraz na prognozach na lata 2020-2023. W perspektywie 5 lat wzrost prognozowanych przychodów spółki CCI uwarunkowany jest z jednej strony dynamicznym rozwojem projektu M/Platform, jak również rozszerzeniem działalności eksportowej – na rynkach wschodnich, azjatyckich oraz na Węgrzech.

Stopa dyskontowa zastosowana do wyliczenia wartości bieżących oszacowanych przepływów pieniężnych to szacunek średnioważonego kosztu kapitału, który wynosił 8,5%. Dodatkowo przeprowadzono analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- Wzrost i spadek WACC o 0,5 p.p.
- Spadek sprzedaży o 5 p.p. jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwaną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy braku zmian pozostałych czynników.

Przeprowadzona analiza wrażliwości nie wskazała na utratę wartości testowanego składnika aktywów przy spadku sprzedaży o 5% oraz zmianie WACC o 0,5%

Prezentacja w sprawozdaniach finansowych

W sprawozdaniu jednostkowym ZUK ELZAB S.A. spółka wykazała udziały w jednostkach zależnych – jako długoterminowe aktywa finansowe wyceniane według ceny nabycia korygowanej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości

W sprawozdaniu skonsolidowanym ZUK ELZAB S.A. spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. będzie skonsolidowana metodą praw własności i zaprezentowana w bilansie, w aktywach trwałych w linii - „Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności”

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych jednostki stowarzyszonej Grupy ELZAB. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy CCI.

Grupa Comp Centrum Innowacji	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa obrotowe	37 261	34 719
Aktywa trwałe	154 765	155 460
Zobowiązania krótkoterminowe	83 040	79 909
Zobowiązania długoterminowe	233	324

Grupa Comp Centrum Innowacji	za okres od 01.01.2018 - 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 - 31.12.2017
Przychody	31 100	8 231
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	-2 437	-7 565
Zysk (strata) z działalności zamkniętej (po opodatkowaniu)	0	0
Zysk (strata) za rok obrotowy	-2 437	-7 565
Pozostałe całkowite dochody za okres	1 151	-1 876
Całkowite dochody razem za okres	-1 286	-9 441
Otrzymane dywidendy od spółki stowarzyszonej	0	0

Grupa Comp Centrum Innowacji	za okres od 01.01.2018 - 31.12.2018	za okres od 01.01.2017 - 31.12.2017
Wartość bilansowa udziałów Grupy w COMP CENTRUM INNOWACJI na początek okresu	51 718	56 412
Zmiana kapitałów własnych Grupy Comp Centrum Innowacji	-1 286	-9 441
Procentowy udział Grupy w udziałach spółki Comp Centrum Innowacji	49,72%	49,72%
Kapitały własne Grupy Comp Centrum Innowacji przypadające na Grupę ELZAB	-639	-4 694
Wartość bilansowa udziałów Grupy w COMP CENTRUM INNOWACJI na koniec okresu	51 079	51 718

Istotne ograniczenia

Nie istnieją znaczące ograniczenia zdolności jednostki stowarzyszonej do przekazywania funduszy Grupy w postaci dywidend w środkach pieniężnych lub do spłaty kredytów lub pożyczek dokonane przez Grupę.

DLUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (tys. zł)

Rodzaj instrumentu finansowego	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Pożyczki udzielone	-	632
Pożyczka oprocentowana	-	632
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	16 790	16 119
Inne środki pieniężne (obligacje)	16 790	16 119

Na koniec 2017 r. i 2018 r. obligacje wyemitowane przez Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. prezentowane są w długoterminowych aktywach finansowych Spółki.

NOTA NR 3a

KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
A. Środki pieniężne	3 084	5 921
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	3 084	5 921
B. Pożyczki udzielone i należności własne	51 539	44 008
należności z tytułu udzielonych pożyczek	657	1 721
należności bez należności z tyt.podatków	50 882	42 287
C. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	0	0
inne środki pieniężne (obligacje)	0	0

NOTA NR 4

AKTYWA I REZERWY NA ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY (tys. zł)

	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnice przejściowe				
- leasing finansowy	193	48	145	-78
- różnica między wartością bilansową a podatkową z tytułu zwiększenia wartości rzeczowych aktywów trwałych	580	566	14	15
- inne (odsutki)	121	83	38	13
Rezerwa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	894	697		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
- odpisy emerytalno-rentowe	81	99	18	34
- wycena nieruchomości w Suchym Lesie	0	0	0	462
- niewykorzystane urlopy	40	67	27	9
- zarachowane koszty	353	319	-34	-45
- zawieszona marża na zapasach	8	9	1	2
- nieumorzono prace rozwojowe	0	0	0	0
- różnica między wartością bilansową a podatkową wartości niematerialnych	0	0	0	17
- fundusz promocyjno-reklamowy	200	87	-113	267
- fundusz gwarancyjny	94	216	122	186
- odsutki od wyemitowanych przez ELZAB S.A. zaciągniętych pożyczek	224	46	-178	-3
Strata podatkowa możliwa do odliczenia			0	0
Aktywa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 000	843		
Obciążenie/uznanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	40	879

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.

	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 000	843
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	894	697
Saldo aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	106	146
Saldo rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0

NOTA NR 5

NALEŻNOŚCI I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek:	33 109	25 953
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	33 109	25 953
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych:	14 696	13 310
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	14 696	13 310
Przedpłaty:	581	210
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	581	210
Pozostałe należności:	5 664	6 120
- część długoterminowa	458	0
- część krótkoterminowa	5 206	6 120
Rozliczenia międzyokresowe czynne:	668	377
- część długoterminowa	78	35
- część krótkoterminowa	590	342
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	1 116	1 099
Ujęcie w okresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	60	134
Odwrocenie w okresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	85	117
Wyjście z konsolidacji	0	0
Korekta z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	0	0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	1 091	1 116
RAZEM	53 627	44 854

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) od jednostek powiązanych	14 876	13 310
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	14 696	13 310
- do 12 miesięcy	14 696	13 310
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- inne	180	0
b) należności od pozostałych jednostek	37 625	31 167
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	32 599	25 047
- do 12 miesięcy	32 599	25 047
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- z tytułu sprzedaży składników niefinansowego majątku trwałego	2 245	3 082
- z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	1 619	2 190
- inne, zaliczki	1 162	848
Należności krótkoterminowe netto, razem	52 501	44 477
c) odpisy aktualizujące wartość należności	1 091	1 116
Należności krótkoterminowe brutto, razem	53 592	45 593

Na 31.12.2018 r. występują zabezpieczenia na należnościach - zastaw na należnościach, z wyłączeniem należności przelanych na rzecz ING Commercial Finance Polska SA.

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Stan na początek okresu	1 116	1 099
a) zwiększenia (z tytułu)	60	134
- dokonane odpisy aktualizujące	60	134
- korekta z tytułu różnic kursowych z tytułu przeliczenia	0	0
b) zmniejszenia (z tytułu)	85	117
- odwrócenie odpisów aktualizujących	85	117
- inne	0	0
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	1 091	1 116

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE OD JEDNOSTEK POWIĄZANYCH	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) z tytułu dostaw i usług, w tym:	14 696	13 310
- od jednostek powiązanych	14 696	13 310
b) inne, w tym:	180	0
- od jednostek powiązanych	180	0
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych netto, razem	14 876	13 310
c) odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych brutto, razem	14 876	13 310

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE BRUTTO (STRUKTURA WALUTOWA)	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) w walucie polskiej	38 937	32 459
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	14 655	13 134
b1. jednostka/waluta GBP	30	35
tys. zł	145	163
b2. jednostka/waluta EUR	3 249	2 397
tys. zł	13 972	12 406
b3. jednostka/waluta USD	75	58
tys. zł	283	204
b4. jednostka/waluta HUF	19 033	26 808
tys. zł	255	361
pozostałe waluty w tys. zł	0	0
Należności krótkoterminowe, razem	53 592	45 593

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (BRUTTO) - O POZOSTAŁYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY:	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) do 1 miesiąca	13 602	8 642
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	7 603	13 968
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4 087	2 865
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 008	615
e) powyżej 1 roku	0	0
f) należności przeterminowane	23 331	16 465
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	50 631	42 555
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	1 091	1 116
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	49 540	41 439

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, PRZETERMINOWANE (BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) do 1 miesiąca	1 381	3 311
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 598	100
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	51	10 611
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5 905	1 082
e) powyżej 1 roku	11 396	1 361
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	23 331	16 465
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	1 091	1 116
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	22 240	15 349

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Ubezpieczenia majątkowe	62	78
Koszty emisji obligacji	0	40
Pozostałe (głównie faktury kosztowe dotyczące kolejnych okresów)	528	224
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	590	342

DLUGOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Inne	78	35
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	78	35

NOTA NR 6

ZAPASY (tys.zł)

	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Materiały	16 733	7 435
Półprodukty i produkty w toku	5 013	3 421
Produkty gotowe	6 155	5 977
Towary	3 262	2 386
Zapasy, razem	31 163	19 219

Wzrost zapasów na koniec 2018 r. związany jest głównie z przygotowaniem się spółki do fiskalizacji online.

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW NA 31.12.2018	Wartość brutto zapasów	Odpis aktualizujący	Wartość netto zapasów
Materiały	17 908	-1 175	16 733
Półprodukty i produkty w toku	5 298	-285	5 013
Produkty gotowe	6 448	-293	6 155
Towary	3 418	-156	3 262
Zapasy, razem	33 072	-1 909	31 163

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW NA 31.12.2017	Wartość brutto zapasów	Odpis aktualizujący	Wartość netto zapasów
Materiały	8 452	-1 017	7 435
Półprodukty i produkty w toku	3 642	-221	3 421
Produkty gotowe	6 187	-210	5 977
Towary	2 523	-137	2 386
Zapasy, razem	20 804	-1 585	19 219

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	1 585	1 471
Zwiększenia z tytułu	621	639
- utworzenie odpisu	621	639
- ostrożna wycena	0	0
Zmniejszenia z tytułu	297	525
- rozwiązanie odpisu	297	525
- odwrócenie ostrożnej wyceny z poprzedniego roku	0	0
- wyjście z konsolidacji	0	0
Różnice kursowe	0	0
Stan odpisów aktualizujących na koniec okresu	1 909	1 585

Na koniec 2018 r. występuje zabezpieczenie na zapasach - zastaw rejestrowy na zapasach (towary, wyroby gotowe i materiały) na rzecz ING BANK SŁĄSKI SA

NOTA NR 7

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Środki pieniężne w banku i w kasie	3 182	6 049
Inne środki pieniężne	0	0
Lokaty krótkoterminowe	0	0
Weksle kontrahentów handlowych	0	0
Razem brutto	3 182	6 049
Odpisy aktualizujące wartość weksli kontrahentów handlowych	0	0
Razem netto	3 182	6 049
Kwota niewykorzystanego limitu kredytowego w rachunku bankowym	1 298	2 171
Środki pieniężne na rachunku VAT	194	0

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w rachunku przepływów pieniężnych są zgodne z wielkościami bilansowymi. W nocie w osobnej porcji wykazano środki pieniężne na rachunku VAT.

Nie wystąpiły transakcje niepieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych, które byłyby wyłączone z działalności inwestycyjnej i finansowej.

Nie wystąpiły przepływy pieniężne netto dotyczące działalności zaniechanej.

NOTA NR 8

AKTYWA TRWAŁE SKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY (tys. zł)

Nie dotyczy.

NOTA NR 9

KAPITAŁ PODSTAWOWY (tys. zł)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji w g wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe		7 955 460	10 819	wpłata gotówki	01.12.1992	01.01.1997
B	uprzywilejowane	co do głosu 1:5	36 470	50	wpłata gotówki	17.09.1997	17.09.1997
B	zwykłe		1 463 530	1 990	wpłata gotówki	17.09.1997	17.09.1997
C	zwykłe		3 060 000	4 162	wpłata gotówki	11.03.1998	01.01.1997
D	zwykłe		3 621 590	4 925	wpłata gotówki	22.09.2004	01.01.2004
Liczba akcji razem			16 137 050				
Kapitał zakładowy, razem				22 143			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,36 zł							

NOTA NR 10

AKCJE WŁASNE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Akcje własne nabyte w celu umorzenia	-1 743	-1 743
Akcje własne nabyte w celu odsprzedaży lub innym celu związanym z realizacją Strategii	-254	-254
Spółki		
Akcje własne	-1 997	-1 997

ELZAB SA - AKCJE WŁASNE	rok	ilość akcji	cena zakupu	wartość akcji w cenie zakupu	% kapitału zakładowego	% głosów na WZA	wartość nominalna nabytych akcji	wartość nabytych akcji
ELZAB SA - akcje własne nabyte w celu umorzenia	2008	405 662	4,91	1 993	2,51%	2,49%	552	1 997

NOTA NR 11

KAPITAŁY REZERWOWE, ZAPASOWE I KAPITAŁY Z AKTUALIZACJI WYCENY (tys. zł)

Za okres od 01.01 do 31.12.2018

	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Saldo na początek okresu	48 852	564	49 416
Saldo na początek okresu po korektach(po przeksztalceniu)	48 852	564	49 416
Zwiększenie z tytułu przeniesienia wyniku z ubiegłego roku jednostki dominującej	8 251	0	8 251
Zwiększenie z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych		48	48
Saldo na koniec okresu	57 103	612	57 715

Za okres od 01.01 do 31.12.2017

	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Saldo na początek okresu	33 399	564	33 963
Saldo na początek okresu po korektach(po przeksztalceniu)	33 399	564	33 963
Zwiększenie z tytułu przeniesienia wyniku z ubiegłego roku jednostki dominującej	10 076	0	10 076
Przeniesienie na pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	5 377	0	5 377
Saldo na koniec okresu	48 852	564	49 416

Kapitał tworzony z zysków może podlegać wypłacie w formie dywidendy.
ELZAB S.A. tworzy kapitał rezerwowy na skup akcji własnych.

NOTA NR 12

UDZIAŁY NIESPRAWUJĄCE KONTROLI (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Udziały niesprawujące kontroli na początek okresu	-401	-179
Udział w zyskach/stratach w ciągu roku	-669	-222
Zabycie Spółki zależnej	0	0
Udziały niesprawujące kontroli na koniec okresu	-1 070	-401

NOTA NR 13

REZERWY (tys. zł)

Za okres od 01.01. do 31.12.2018

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na odprawy emerytalno rentowe, niewykorzystane urlopy	Pozostałe świadczenia pracownicze(pre mie kwartalne i roczne)	Pozostałe rezerwy (w tym: rezerwa na fundusz promocyjno-reklamowy, inne)	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	1 474	903	1 443	653	4 473
-krótkoterminowe na początek okresu	1 474	351	1 443	653	3 921
-dlugoterminowe na początek okresu	0	552	0	0	552
Zwiększenia	1 659	15	2 724	3 477	7 875
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	1 659	15	2 724	3 477	7 875
-nabyte w ramach połączeń jedn.gospodarczych	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	2 640	246	2 766	2 624	8 276
-wykorzystane w ciągu roku	1 871	246	2 766	2 624	7 507
-rozwiązane ale niewykorzystane	769	0	0	0	769
Korekta z tytułu planowanego obniżenia wieku emerytalnego		0			0
Wartość na koniec okresu w tym:	493	671	1 401	1 506	4 071
-krótkoterminowe na koniec okresu	493	195	1 401	1 506	3 595
-dlugoterminowe na koniec okresu	0	476	0	0	476

Główne pozycje rezerw są następujące:

A. Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują:

- rezerwę na niewykorzystane urlopy pracownicze w wielkości przewidywanych wynagrodzeń pracowników za ten urlop,
- rezerwę na odprawy emerytalno- rentowe, obliczane metodą uprawnień jednostkowych.

Wartość rezerwy na dane świadczenie zależy jest od ilości powstałych jednostek uprawnienia do świadczeń, pełnej ilości prognozowanego świadczenia, aktualnej podstawy wymiaru świadczenia, prognozowanego wzrostu minimalnego świadczenia, stopy dyskontowej oraz prawdopodobieństwa realizacji danego świadczenia. W obliczeniach pod uwagę brani są tylko bieżąco zatrudnieni pracownicy, którzy nie utracili uprawnienia do świadczeń.

- rezerwa na premię Zarządu - jest uznaniowa, zależna od decyzji RN, tworzona jest w wysokości zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą.
- rezerwa na premię kwartalną za 2018 r. pracowników

Ostatnia wycena bieżącej wartości zobowiązań wynikających ze świadczeń dotyczących odpraw emerytalno-rentowych dokonana była na dzień 31.12.2018 r. przez Spółkę.

B. Rezerwa na naprawy gwarancyjne - okres gwarancji udzielanej przez ELZAB S.A. nie przekracza 12 miesięcy, co powoduje, że zmiana wartości pieniądza w czasie nie ma istotnego wpływu na szacunek rezerw. Wartość rezerwy oszacowana jest w kwocie wynikającej z różnicy pomiędzy kwotą opłaty za serwis gwarancyjny od urządzeń sprzedanych w 2018 r. urządzeń objętych serwisem i obciążen dotyczących urządzeń sprzedanych i zainstalowanych u klienta końcowego. W 2018 r. wyksięgowano rezerwy utworzone w 2017 r. w wysokości mierzonego serwisu gwarancyjnego.

C. Rezerwa na działania marketingowe - stanowi koszt promocji zorganizowanej w 2018 r., której realizacja nastąpi w 2019 r.

Nie toczą się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej znaczące postępowania.

NOTA NR 13

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek								stan na 31.12.2018	
Rodzaj kredytu/pożyczki	Nazwa banku/pożyczkodawca	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Kwota wg umowy w PLN	Zobowiązanie w walucie	Zobowiązanie w PLN
Umowa Wieloproduktowa/Kredyt inwestycyjny z dnia 27.08.2018	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.12.2022	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	18 002	18 002	18 002	18 002
Umowa Wieloproduktowa/Kredyt nieodnawialny z dnia 27.08.2018	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.12.2022	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	10 000	10 000	10 000	10 000
Umowa Wieloproduktowa/Finansowanie dostawców z dnia 27.08.2018	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	31.08.2021	zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; zastaw rejestrowy na należnościach; zastaw rejestrowy na wykrawarce wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; hipoteka na pierwszym miejscu KW wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego; cesja wierzytelności z umowy faktoringowej;	20 000	20 000	9 303	9 303
Kredyt w rachunku bieżącym z 29.12.2015 wraz z późniejszymi aneksami	Bank Millennium SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	28.02.2019	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	8 000	8 000	7 271	7 271
Umowa pożyczki 14.08.2014 wraz z późniejszymi aneksami	Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	PLN	stopa redyskonta weksli plus marża nie mniej niż 3,50%	30.09.2019	Gwarancja bankowa	1 493	1 493	522	522
Kredyt w rachunku bieżącym z 06.07.2015 wraz z późniejszymi aneksami	mBank	PLN	WIBOR 10/N+ MARŻA BANKU	04.07.2019	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	6 000	5 431	5 431
Umowa pożyczki z 30.11.2017 r.	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.05.2020	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	4 000	4 000	4 234	4 234
Umowa pożyczki z 28.06.2018	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.12.2019	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	1 800	1 800	1 851	1 851
Umowa pożyczki z 29.06.2018	Comp SA	PLN	WIBOR 3M+marża	31.01.2022	konwersja zobowiązań wraz z odsetkami na pożyczkę. Brak zapisu w umowie o zabezpieczeniu pożyczki	19 647	19 647	20 196	20 196
Umowa pożyczki z 27.03.2018	Multis Sp. z o.o.	PLN	oprocentowanie stałe	30.11.2018	Zastaw rejestrowy na akcjach własnych 405 662; oświadczenie o poddaniu się egzekucji	2 000	2 000	1 500	1 500
Umowa faktoringu z 16.03.2018	ING Commercial Finance Polska SA	PLN	odsetki Wibor 1M + marża banku	15.03.2019	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; pełnomocnictwo do rachunków	4 000	4 000	1 949	1 949
pożyczka	MONEA V Sp. z o.o.	EUR	EURIBOR 1M + marża	26.09.2019	brak	150	645	150	657
Razem							95 587		80 916

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek								stan na 31.12.2017	
Rodzaj kredytu/pożyczki	Nazwa banku/pożyczkodawca	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Kwota wg umowy w PLN	Zobowiązanie w walucie	Zobowiązanie w PLN
Kredyt w rachunku bieżącym	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	20.05.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunków	10 000	10 000	9 309	9 309
Kredyt inwestycyjny	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	30.04.2018	Zastaw rejestrowy na wykrawarce marki PX1225 STRIPPIT INC. wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	1 320	1 320	110	110
Kredyt w rachunku bieżącym	Bank Millennium SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	28.02.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	8 000	8 000	7 486	7 486
Kredyt w rachunku bieżącym	mBank SA	PLN	WIBOR O/N+ MARŻA BANKU	05.07.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	6 000	5 034	5 034
pożyczka	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	PLN	stopa redyskonta weksli plus marża nie mniej niż 3,50%	30.09.2019	hipoteka umowna KW GL1Z/00010341/8 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej	1 493	1 493	697	697
pożyczka	COMP S.A.	PLN	WIBOR 3M+marża	08.03.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	4 000	4 000	4 016	4 016
pożyczka	MONEA V Sp. z o.o.	EUR	EURIBOR 1M + marża	26.09.2019	brak	150	634	150	634
Razem							31 447		27 286

NOTA NR 14a

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE (LEASING) * (tys. zł)

LEASING OPERACYJNY U KORZYSTAJĄCEGO	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
1. Wartość aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego	0	0
2. Przyszłe nieodwołalne opłaty leasingowe w tym	0	0
- do 1 roku	0	0
- od roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	0	0
3. Opłaty z tytułu subleasingu ujęte jako przychód w danym okresie	0	0

LEASING FINANSOWY U KORZYSTAJĄCEGO	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
1. Łączna kwota przyszłych opłat leasingowych na dzień bilansowy	2 615	2 488
2. Wartość bieżąca opłat leasingowych płatnych w każdym z poniższych okresów, w tym:	2 491	2 349
- do 1 roku	929	759
- powyżej roku	1 463	1 188
- powyżej 3 do 5 lat	99	402
- powyżej 5 lat	0	0
3. Kwota odsetek w roku bieżącym	87	87
4. Kwota odsetek do końca umów leasingu	124	139

*Instrumenty finansowe wycenione po zamortyzowanym koszcie

Leasingiem objęte są środki transportu, urządzenia produkcyjne oraz sprzęt IT. Wartość netto tych środków trwałych na 31.12.2018 r. wynosi 3 561 tys. zł

Ważniejsze postanowienia umów leasingowych:

- W okresie obowiązywania umowy Finansujący jest uprawniony do dokonywania proporcjonalnych zmian wysokości wynagrodzenia z tytułu zmiany stawek podatków, opłat skarbowych lub innych podatków publicznych.
- O ile ELZAB S.A. nie rozwiąże wcześniej umowy oraz pod warunkiem wykonania zobowiązań wynikających z umowy Spółka ma prawo do nabycia pojazdów za cenę sprzedaży odpowiadającą założonej wartości końcowej.
- Umowy mogą zostać rozwiązane zarówno przez finansującego (z powodów określonych w umowie) jak i przez korzystającego (bez podania powodów). Rozwiązanie umów wiąże się z zapłatą przez korzystającego kwot należności określonych w umowie.
- Korzystający będzie niezwłocznie zawiadamiał Finansującego o wszelkich zdarzeniach i okolicznościach, które mogą mieć wpływ na jego zdolność wykonywania zobowiązań na podstawie niniejszej Umowy, w tym przez pogorszenie się jego sytuacji majątkowej.

NOTA NR 15

ZOBOWIĄZANIA I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek:	21 912	12 982
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	21 912	12 982
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych:	5 195	15 636
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	5 195	15 636
Przedpłaty:	0	0
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	0	0
Pozostałe zobowiązania:	1 633	4 705
- część długoterminowa	28	28
- część krótkoterminowa	1 605	4 677
Rozliczenia międzyokresowe bierne:	66	89
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	66	89
Rozliczenia międzyokresowe przychodów:	852	962
- część długoterminowa	353	573
- część krótkoterminowa	499	389
RAZEM	29 658	34 374

KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA BEZ ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) wobec jednostek powiązanych	5 400	15 636
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	5 195	15 636
- do 12 miesięcy	5 195	15 636
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- pozostałe	205	0
b) wobec pozostałych jednostek	23 312	17 659
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	21 912	12 982
- do 12 miesięcy	21 912	12 982
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	970	4 615
- z tytułu wynagrodzeń	16	46
- inne:	414	16
Krótkoterminowe zobowiązania, razem	28 712	33 295

KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA BEZ ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH (STRUKTURA WALUTOWA)	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) w walucie polskiej	24 049	31 333
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	4 663	1 962
b1. jednostka/waluta EUR	314	137
tys. zł	1 351	572
b2. jednostka/waluta USD	868	375
tys. zł	3 265	1 306
b3. jednostka/waluta GBP	10	18
tys. zł	47	84
b3. jednostka/waluta HUF	-	-
tys. zł	-	-
pozostałe waluty w tys. zł	0	0
Krótkoterminowe zobowiązania, razem	28 712	33 295

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	66	89
- krótkoterminowe (wg tytułów)	66	89
- koszty badania sprawozdania finansowego	66	89
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	852	962
- długoterminowe (wg tytułów)	353	573
- dotacja	353	573
- krótkoterminowe (wg tytułów)	499	389
- pozostałe	499	389
Rozliczenia międzyokresowe, razem	918	1 051

Kwota zobowiązań warunkowych:

- wg stanu na 31.12.2018 r.:
- zabezpieczenie wekslowe umów leasingu operacyjnego (bilansowo leasing finansowy) zawartych z ING Lease (Polska) Sp. z o.o. w Warszawie na finansowanie zakupu urządzeń produkcyjnych i nieprodukcyjnych oraz samochodów. Łączna wartość przedmiotu leasingu stanowiła 4 007 tys. zł
- zabezpieczenie wekslowe umowy kredytu w rachunku bieżącym Millennium S.A. – limit kredytu wynosi 8 000 tys. zł, mBank SA – limit kredytu wynosi 6 000 tys. zł, ING Commercial Finance Polska SA. – limit kredytu wynosi 4 000 tys. zł. Zobowiązanie warunkowe z tytułu limitów zabezpieczeń pod gwarancje bankowe ING S.A. – kwota zobowiązania 747 tys. zł.
- wg stanu na 31.12.2017 r.:
- zabezpieczenie wekslowe umów leasingu operacyjnego (bilansowo leasing finansowy) zawartych z ING Lease (Polska) Sp. z o.o. w Warszawie na finansowanie zakupu urządzeń produkcyjnych i nieprodukcyjnych (sprzęt IT) oraz samochodów. Łączna wartość przedmiotu leasingu stanowiła kwotę 2 819 tys. zł
- zabezpieczenie wekslowe umowy kredytu w rachunku bieżącym Millennium S.A. – limit kredytu wynosi 8 000 tys. zł, mBank SA – limit kredytu wynosi 6 000 tys. zł, ING SA – limit kredytu wynosi 10 000 tys. zł

Aktywa warunkowe:

Zabezpieczeniem pożyczki w wysokości 150 tys. euro udzielonej przez ELZAB S.A. osobie fizycznej jest zastaw rejestrowy na przysługujących tej osobie wszystkich udziałach MONEA V Sp. z o.o. do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 300 tys. euro, oraz poręczenie do 300 tys. euro udzielone przez spółkę MONEA V Sp. z o.o. osobie fizycznej, a także zastaw rejestrowy na udziałach stanowiących 33% kapitału zakładowego ELZAB HELLAS SPV Sp. o.o., jakie MONEA V Sp. z o.o. posiada w ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o. do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 300 tys. euro.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

NOTA NR 16

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA)	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży wyrobów	72 040	75 461
Przychody ze sprzedaży usług	10 523	5 486
Przychody ze sprzedaży materiałów	3 407	1 636
Przychody ze sprzedaży towarów	18 051	13 235
Razem	104 021	95 818
- w tym: przychody od jednostek powiązanych	7 342	2 620

Grupa ELZAB nie posiadała klientów do których sprzedaż zrealizowana przekroczyła 10 %

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży na terytorium RP	91 871	89 953
<i>% udział w sprzedaży ogółem</i>	<i>88,3%</i>	<i>93,9%</i>
Przychody ze sprzedaży na rynku zagranicznym	12 150	5 865
<i>% udział w sprzedaży ogółem</i>	<i>11,7%</i>	<i>6,1%</i>
Razem	104 021	95 818

Przychody i wyniki segmentów branżowych

Grupa ELZAB realizuje przychody ze sprzedaży w jednym segmencie branżowym urządzeń elektronicznych, który obejmuje urządzenia fiskalne i niefiskalne, będące wyrobami własnej produkcji oraz towary zakupione w celu dalszej odsprzedaży. Przychody osiągane z pozostałej sprzedaży tj. ze sprzedaży materiałów stanowią uzupełnienie głównej oferty Grupy. Świadczone usługi w zakresie serwisu gwarancyjnego, pogwarancyjnego, szkoleniowe i instalacyjne są ściśle związane z ofertą handlową Grupy.

Ponieważ w odniesieniu do większości czynników określonych w definicji segmentu spełnione jest kryterium podobieństwa i obszar działalności Spółki nie spełniają warunków, aby zostały uznane za segmenty sprawozdawcze zgodnie z MSSF 8, nie zachodzi potrzeba wydzielenia segmentów branżowych i geograficznych różniących się poziomem ryzyka i zwrotu poniesionych nakładów. W związku z powyższym nie dokonuje się podziału wartości bilansowych w zakresie aktywów i pasywów, ponieważ uczestniczą one w generowaniu wyniku finansowego w jednym segmencie branży elektronicznej. Asortyment oferowany do sprzedaży charakteryzuje się podobnym procesem produkcyjnym, zastosowanymi metodami dystrybucji i świadczenia usług oraz jest przeznaczony do określonego kręgu odbiorców. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba dokonywania podziału wartości bilansowych w zakresie aktywów i pasywów, ponieważ uczestniczą one w generowaniu wyniku finansowego w jednym segmencie branży elektronicznej. Obecnie sprzedaż prowadzona jest przez biura handlowe w Warszawie, Wrocławiu i w Suchym Lesie. Sprzedaż wspomagana jest przez regionalnych menadżerów sprzedaży obsługujących różne regiony kraju. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i marży brutto segmentu branżowego za okres 2018 r. oraz za okres porównywalny 2017 r. z wyszczególnieniem sprzętu elektronicznego własnej produkcji i usług oraz towarów i materiałów.

Dla celów zarządczych następuje raportowanie osiąganej marży brutto na poszczególnych asortymentach lub grupach asortymentowych w każdym podmiocie wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej ELZAB.

Nazwa podmiotu/ 2018	Sprzęt elektroniczny własnej produkcji oraz usługi łącznie z usługami serwisowymi	Towary (sprzęt elektroniczny) oraz materiały i akcesoria	RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY
ELZAB S.A.	81,9%	18%	100%
- przychody	84 290	18 688	102 978
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	89,8%	10,2%	100%
- przychody	818	93	911
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	100,0%	0,0%	100%
- przychody	141	0	141
ELZAB HELLAS S.A.	2,5%	97,5%	100%
- przychody	74	2 911	2 985
WARTOŚĆ PRZYCHODÓW do zewnętrznych klientów	79,4%	20,6%	100%
- przychody	82 563	21 458	104 021
Marża brutto na sprzedaży osiągnięta w 2018 r.	22 607	2 603	25 210

Nazwa podmiotu/ 2017	Sprzęt elektroniczny własnej produkcji oraz usługi łącznie z usługami serwisowymi	Towary (sprzęt elektroniczny) oraz materiały i akcesoria	RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY
ELZAB S.A.	85,2%	15%	100%
- przychody	77 623	13 519	91 142
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	94,9%	5,1%	100%
- przychody	4 992	269	5 261
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	100,0%	0,0%	100%
- przychody	93	0	93
ELZAB HELLAS S.A.	1,4%	98,6%	100%
- przychody	22	1 519	1 541
WARTOŚĆ PRZYCHODÓW do zewnętrznych klientów	84,5%	15,5%	100%
- przychody	80 947	14 871	95 818
Marża brutto na sprzedaży osiągnięta w 2017 r.	29 180	2 110	31 290

NOTA NR 17

KOSZTY RODZAJOWE I W UKŁADZIE KALKULACYJNYM (tys. zł)

RODZAJ PONIESIONYCH KOSZTÓW	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Amortyzacja środków trwałych	2 927	2 564
Amortyzacja wartości niematerialnych	2 078	1 924
Koszty świadczeń pracowniczych	27 792	23 923
Zużycie materiałów i energii	31 918	32 639
Koszty usług obcych	20 890	20 439
Koszty podatków i opłat	1 314	1 300
Pozostałe koszty (w tym: wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej)	651	492
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku oraz koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	-2 927	-7 303
Razem	84 643	75 978

KOSZTY W UKŁADZIE KALKULACYJNYM	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Koszty sprzedaży	10 082	11 032
Koszty ogólnego zarządu	14 817	13 225
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	59 744	51 721
Razem	84 643	75 978
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	18 493	12 393
Wynik aktualizacji zapasów wyrobów	212	46
Wynik aktualizacji zapasów towarów i materiałów	362	368
Wynik aktualizacji należności	-19	147
Razem koszt własny sprzedaży	103 691	88 932

KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Koszty wynagrodzeń	23 053	19 957
Koszty ubezpieczeń społecznych	4 028	3 453
Koszty świadczeń wynikających z przepisów BHP	250	229
Koszty z tytułu szkoleń pracowników i podnoszenia kwalifikacji	236	112
Koszty świadczeń emerytalnych i rentowych	12	3
Inne świadczenia na rzecz pracowników	443	397
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-230	-228
Razem	27 792	23 923

NOTA NR 18

POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY (tys. zł)

POZOSTAŁE PRZYCHODY

	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Przychody z dzierżaw majątku trwałego	487	703
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 330	3 951
Pozostałe (w tym m.in: zasądzone koszty procesowe i postępowania sądowego, odszkodowania i rekompensaty, zwrot spłaconych wierzytelności, przychody z kar umownych)	259	66
RAZEM	2 076	4 720
w tym: przychody niepieniężne z tytułu wymiany towarów lub usług	0	0

POZOSTAŁE KOSZTY

	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Koszty zaniechanej pracy rozwojowej	37	172
Koszty egzekucyjne, sądowe i procesowe	5	9
Koszty dzierżawionych powierzchni	186	263
Korekta umowy leasingu	1 330	
Pozostałe (w tym: darowizna, koszty zdarzeń losowych)	182	177
RAZEM	1 740	621

NOTA NR 19

PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE (tys. zł)

PRZYCHODY FINANSOWE

	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Przychody z tytułu odsetek	861	532
Odwrocenie odpisów aktualizujących odsetki od należności	50	48
Zyski z tytułu różnic kursowych	211	0
Wycena zawartych transakcji forward	9	
Pozostałe (zarachowane prowizje, naliczone odsetki od obligacji i pożyczek, nieterminowych zapłat)	4	41
RAZEM	1 135	621

KOSZTY FINANSOWE

	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Koszty odsetek, w tym dotyczące:	3 471	1 771
- kredytów bankowych	1 479	728
- pożyczek	941	52
- umów leasingu finansowego	87	87
- emisja obligacji wypłacone	102	899
- pozostałych odsetek	862	5
Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego (prowizje)	877	68
Straty z tytułu różnic kursowych	0	720
Wycena zawartych transakcji forward	0	9
Odpisy aktualizujące odsetki od należności głównych	54	61
Koszt sprzedanych akcji własnych	94	75
RAZEM	4 496	2 704

NOTA NR 20

PODATEK DOCHODOWY (tys. zł)

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	-3 334	4 208
Zysk/strata przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
Różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	4 602	4 118
a/ wyłączenia przychodów nie podlegających opodatkowaniu	467	-4 338
b/ doliczenie kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodu	3 982	9 686
c/ odliczenie darowizny	0	0
d/ ulga na innowacje	153	-1 153
e/ odliczenie straty z lat poprzednich	0	-77
f/ wyłączenie z podstawy opodatkowania straty brutto	0	0
Podstawa opodatkowania	1 268	8 326
Obciążenie podatkowe według zastosowanej stawki podatkowej	241	1 582
Obciążenie/uznanie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	241	1 582

PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Zmniejszenie z tytułu utworzenia aktywów i rozwiązania rezerw na przejściowe różnice	-1 932	-2 017
Zwiększenie z tytułu odpisania aktywów i utworzenia rezerw na przejściowe różnice	1 972	2 896
Podatek dochodowy odroczony, razem	40	879

GLÓWNE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA/UZNANIA PODATKOWEGO W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Bieżący podatek dochodowy	241	1 582
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	241	1 582
Odroczony podatek dochodowy	40	879
- obciążenie/uznanie z tytułu podatku odroczonego dotyczące powstania i odwracania się różnic przejściowych	40	879
- obciążenie/uznanie z tytułu podatku odroczonego dotyczące zmian stawek podatkowych	0	0
Obciążenie/uznanie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat, w tym:	281	2 461
- przypisane działalności kontynuowanej	281	2 461
- przypisane działalności zaniechanej	0	0

NOTA NR 21

DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA (tys. zł)

W 2018 r. Grupa ELZAB nie zaniechała żadnej działalności i nie planuje zaniechać żadnej działalności w roku kolejnym.

NOTA NR 22

ZYSK NA AKCJĘ**DANE DOTYCZĄCE WYNIKU FINANSOWEGO ORAZ AKCJI, KTÓRE POSŁUŻYŁY DO WYLICZENIA PODSTAWOWEGO I ROZWODNIONEGO ZYSKU NA JEDNĄ AKCJĘ**

	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej	-2 946	1 969
Zysk/strata na działalności zaniechanej	0	0
Zysk/strata netto	-2 946	1 969
Liczba wszystkich akcji	16 137 050	16 137 050
Liczba akcji własnych	405 662	405 662
Liczba akcji skorygowana o akcje własne	15 731 388	15 731 388

Spółka nie posiada żadnych instrumentów powodujących rozwodnienie kapitału zakładowego.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku/straty netto przypadającej na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku, z wyłączeniem akcji zwykłych nabytych przez Spółkę i wykazywanych jako akcje własne

Wyliczenie zysku/straty na akcję znajduje się pod Sprawozdaniem z Całkowitych Dochodów

NOTA NR 23

TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązanyimi przedstawiono poniżej.

W 2018 r. i w 2017 r. wystąpiły następujące transakcje z podmiotami powiązanyimi:

Transakcje handlowe

	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
Sprzedaż Grupy ELZAB do		
COMP S.A.	1 358	717
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	-25	200
JNJ Limited	4 618	0
MICRA METRIPOND KFT	1 342	1 603
ENIGMA SYSTEMY OCHRONY INFORMACJI Sp. z o.o.	0	3
INSOFT Sp. z o.o.	1	0
PAYTEL S.A.	18	71
CLOU Sp. z o.o.	30	30
razem	7 342	2 624

W powyższej notcie za 2017 r. wykazane zostały również przychody z dzierżaw od podmiotów powiązanych, które wykazywane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

Nie wystąpiły transakcje sprzedaży, które odbywałyby się w warunkach powszechnie stosowanych dla umów sprzedaży.

Transakcje handlowe

Zakupy Grupy ELZAB od	Za okres od 01.01 do 31.12.2018	Za okres od 01.01 do 31.12.2017
COMP S.A.	11 067	9 967
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	3	786
INSOFT Sp. z o.o.	20	81
PAYTEL S.A.	11	9
MICRA METRIPOND KFT	2	2
CLOU Sp. z o.o.	360	934
razem	11 463	11 779

Należności

Stan należności brutto Grupy ELZAB od	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
COMP S.A.	168	101
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	1 867	2 517
JNJ Limited	12 406	10 323
MICRA METRIPOND KFT	255	360
PAYTEL S.A.	0	9
Stan należności brutto Grupy ELZAB od podmiotów powiązanych	14 696	13 310
Odpisy aktualizujące należności	0	0
Stan należności netto Grupy ELZAB od podmiotów powiązanych	14 696	13 310

Stan należności z tytułu objętych obligacji, z naliczonymi odsetkami	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	16 790	16 119
razem	16 790	16 119

Zobowiązania

Stan zobowiązań Grupy ELZAB wobec	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
COMP S.A.	4 990	15 305
CLOU Sp. z o.o.	148	308
INSOFT Sp. z o.o.	57	23
razem	5 195	15 636

Zobowiązania Grupy ELZAB wobec jednostek powiązanych z tytułu zaciągniętych pożyczek	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
COMP S.A.	26 281	4 016
razem	26 281	4 016

Pozostałe przychody	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o. odsetki od obligacji	664	482
razem	664	482

Pozostałe koszty	Na dzień 31.12.2018	Na dzień 31.12.2017
COMP S.A. odsetki od pożyczki i nieterminowych zapłat	1 625	16
razem	1 625	16

NOTA NR 24

ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

W dniu 14.03.2019 r., spółka zawarła z ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach Aneks nr 1 do Umowy Wieloproduktowej, o której mowa w raporcie bieżącym nr 21/2018 z dnia 27.08.2018 r. Na podstawie przedmiotowego Aneksu zmianie uległ termin udostępnienia kwoty 10.000 tys. zł wynikającej z pierwszej transzy finansowania dostawców pod produkcję on-line. Termin spłaty został zmieniony do dnia 30.11.2019r., natomiast termin udostępnienia kwoty 10.000 tys. zł został skrócony do dnia 13.03.2019 r.

Równocześnie nastąpiło obniżenie maksymalnego limitu Umowy Wieloproduktowej z kwoty 49.100 tys. zł do kwoty 39.100 tys. zł. W ramach powyższego limitu Bank przyznał Spółce limit transakcji dyskontowych w wysokości 20.000 tys. zł umożliwiający finansowanie dostawców pod produkcję kas on-line. Spółka informowała o tym zdarzeniu w pkt 3 raportu bieżącego nr 21/2018. Niniejsza kwota 20.000 tys. zł została udostępniona Spółce w dwóch transzach tj. 10.000 tys. zł w dniu podpisania Umowy Wieloproduktowej oraz kolejne 10.000 tys. zł pod warunkiem wejścia w życie nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług (VAT), na podstawie których podatnicy zostaną zobowiązani do wymiany kas fiskalnych na kasy on-line. Ze względu na opóźnienia związane z wprowadzeniem do porządku prawnego regulacji dotyczących obowiązku stosowania kas fiskalnych on-line, nie nastąpiło uruchomienie finansowania drugiej transzy 10.000 tys. zł. Do dnia dzisiejszego Spółka wykorzystuje przyznany limit w kwocie 10.000 tys. zł. W związku z powyższym w ocenie Zarządu nastąpiła konieczność dostosowania warunków Umowy Wieloproduktowej tj. wydłużenia terminów spłaty przyznanego limitu w ramach transakcji dyskontowych oraz obniżenia przyznanego limitu Umowy Wieloproduktowej do aktualnych potrzeb Emitenta. W przypadku wejścia w życie nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług (VAT), na podstawie których podatnicy zostaną zobowiązani do wymiany kas fiskalnych na kasy on-line, Zarząd będzie ponownie wnioskował do Banku o powtórne zwiększenie limitu transakcji dyskontowych w ramach zawartej Umowy Wieloproduktowej.

Aneks wprowadza również zmianę w zakresie zabezpieczenia spłaty Umowy Wieloproduktowej. Sposoby i przedmioty zabezpieczenia zostały wskazane w lit. a) - f) raportu bieżącego nr 21/2018. Zmiana zabezpieczeń dotyczy obniżenia wysokości kwoty hipoteki z kwoty 81.150 tys. zł do kwoty 58.650 tys. zł oraz zmniejszenia najwyższej sumy zabezpieczenia z kwoty 81.150 tys. zł do kwoty 58.650 tys. zł w odniesieniu do zabezpieczeń wskazanych w lit. b), c), d) i f) raportu bieżącego nr 21/2018.

Pozostałe warunki Umowy Wieloproduktowej pozostają niezmienione.

NOTA NR 25

PODSTAWOWE RYZYKA I ZAGROŻENIA W DZIAŁALNOŚCI GRUPY ELZAB

Celem strategicznym Grupy ELZAB jest wzrost wartości Grupy dla akcjonariuszy, realizowany poprzez wzrost wyników finansowych, czego podstawowym elementem jest wzrost sprzedaży w kraju i na rynkach zagranicznych. Istnieje ryzyko wystąpienia czynników niezależnych, które wpłyną na efekty realizacji tej strategii, w szczególności: spadek popytu na wyroby, perturbacje w zdobywaniu rynków zagranicznych, intensyfikacja konkurencji na rynkach, gdzie Grupa ELZAB operuje lub zamierza operować, osłabienie koniunktury w gospodarce.

W 2018 r. Grupa ELZAB działała na konkurencyjnym rynku. Źródłem konkurencji są lokalni producenci oraz importerzy urządzeń z zagranicy. Konkurencja na rynku wymusza konieczność podejmowania działań promocyjno-marketingowych, które obniżają uzyskiwaną marżę, co może być zauważalne w osiągniętych przez Grupę wynikach.

W ELZAB S.A. głównymi dostawcami materiałów, podzespołów do produkcji kas fiskalnych oraz towarów i materiałów handlowych są dostawcy krajowi w 85% i dostawcy zagraniczni w 15%.

Czterech największych dostawców spośród firm krajowych stanowi łącznie 60% dostaw ogółem.

Jeden dostawca spośród firm zagranicznych przekracza 5 % dostaw ogółem (5,5%).

Specyfiką rynku fiskalnego w Polsce jest jego sezonowość. W zakresie podstawowych produktów ELZAB S.A. jakimi są urzędzenia fiskalne sezonowość jest związana z wejściem w życie rozporządzeń Ministra Finansów nakładających obowiązek instalacji urzędzeń fiskalnych na nowe grupy podatników.

Pod koniec 2014 r. w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4.11.2014 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących zobowiązującego najpóźniej od 1.03.2015 r. do rejestrowania sprzedaży przy pomocy kas fiskalnych określonych grup podatników, zwolnionych wcześniej z tego obowiązku, niezależnie od obrotu, nastąpił wzrost sprzedaży kas małych na rynek polski. Poprzednie decyzje wynikające z Rozporządzeń, które stymulowały popyt to: - w 2013 r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z 29 listopada 2012 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących. W I kwartale 2013 r. obowiązkiem rejestracji sprzedaży za pomocą urzędzenia fiskalnego zostali objęci podatnicy, którzy w 2012 r. zrealizowali obroty na rzecz osób fizycznych o wartości wyższej niż 20 tys. zł (do tamtej pory było 40 tys. zł). Obowiązkiem rejestracji sprzedaży zostały objęte również m.in. szkoły nauki jazdy; - w 2011 r., kiedy obowiązkiem rejestrowania obrotów, od dnia 1 maja 2011r., objęto nowe, istotne grupy podatników - lekarzy i prawników.

Od 2020 r. obowiązującym w Polsce nowa organizacja rejestracji sprzedaży na kasach fiskalnych. Zgodnie ze zmianą ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach jak również zmianą odpowiednich aktów wykonawczych w postaci rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące i rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących, zostanie wdrożona fiskalizacja online oznaczająca, że każda kasa fiskalna będzie wyposażona w interfejs komunikacyjny do przekazywania na bieżąco danych o transakcjach do serwerów Centralnego Repozytorium Kas prowadzonego przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w Ministerstwie Finansów. Wdrożenie koncepcji będzie wymagało stopniowej/etapowej wymiany wszystkich pracujących obecnie kas fiskalnych (liczbę kas szacuje się na 1,6 mln sztuk) na nowe modele, wyposażone w funkcje spełniające wymogi techniczne nowego rozporządzenia. Przewiduje się przy tym obowiązek współpracy każdego urzędzenia fiskalnego z terminalem płatniczym, co ma wspierać ideę płatności elektronicznych i ograniczać obrót gotówkowy. Docelowo zmiany mają uszczelnić system fiskalny i systematycznie eliminować źródła powstawania szarej strefy.

Zjawisko sezonowości sprzedaży nie jest istotne w przypadku rynku odtworzeniowego.

Nie bez znaczenia na sytuację finansową ELZAB S.A. będzie miała sytuacja gospodarcza kraju.

Wielkość przychodów ze sprzedaży Spółki jest uzależniona od faktu, w jakim stopniu sytuacja gospodarcza w kraju wpłynie na aktywność klientów ELZAB S.A.

Ryzyka finansowe

Działalność prowadzona przez Grupę ELZAB narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego.

Zarządzanie ryzykiem ma na celu minimalizować potencjalne niekorzystne wpływy tych ryzyk na wynik finansowy Grupy.

Do czynników ryzyka finansowego, na które w mniejszym lub większym stopniu jest narażona działalność Grupy ELZAB należą:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe, na które składają się: ryzyko cenowe, ryzyko zmiany stopy procentowej oraz ryzyko zmiany kursu walut.

Głównymi instrumentami finansowym, z których korzysta Grupa ELZAB są kredyty bankowe (krótko- i długoterminowe) oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Ryzyko rynkowe

Spółki Grupy ELZAB nie są narażone na istotne ryzyko z tytułu udziału w obrocie papierami wartościowymi na aktywnym rynku.

Grupa ELZAB posiada również aktywa finansowe, na które składają się głównie należności z tytułu dostaw oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Kategorie i klasy instrumentów finansowych przedstawiają poniższe tabele:

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE (WEDŁUG MSR 39)

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa finansowe		
Pożyczki udzielone i należności własne	52 577	45 988
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 182	6 049
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	0	16 119

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu 112 119 62 930

Wartość godziwa powyższych aktywów i zobowiązań nie odbiega od ich wartości bilansowej.

Pożyczki udzielone i należności własne nie zawierają: należności podatkowych, zaliczek na dostawy, rozliczeń międzyokresowych czynnych.

Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu nie zawierają: zobowiązań podatkowych, otrzymanych zaliczek na dostawy.

Mając na uwadze charakter i specyficzne cechy przedstawionych powyżej kategorii instrumentów finansowych, w ramach poszczególnych grup wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

POŻYCZKI UDZIELONE I NALEŻNOŚCI WŁASNE	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Należności od jednostek powiązanych (Nota 5)	14 876	13 310
Należności od pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 5)- handlowe	32 018	24 837
Należności od pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 5)- pozostałe	2 781	3 038
Udzielone pożyczki (Nota 5)	657	1 721
Razem	50 332	42 906

Wpływ danej kategorii na wynik okresu:

zmiana odpisu na należności oraz spisane należności odniesione w wynik okresu	-19	147
zmiana odpisu na pożyczki odniesione w wynik okresu	0	0
odsetki naliczone od pożyczki udzielonej, odniesione w wynik okresu	202	56
przechody z tytułu odsetek od należności	46	60

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (Nota 14)	80 916	27 286
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji i inne zobowiązania finansowe	391	25 237
Zobowiązania handlowe wobec jednostek powiązanych (Nota 15)	5 195	15 636
Zobowiązania pozostałe wobec jednostek powiązanych (Nota 15)	205	0
Zobowiązania handlowe wobec pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 15)	21 912	12 982
Zobowiązania inne wobec pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 15)	1 400	4 677
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego (Nota 14a)	2 491	2 349
Razem	112 510	88 167

Wpływ danej kategorii na wynik okresu:

odsetki od kredytu i pożyczek odniesione w wynik okresu	2 420	780
odsetki od wyemitowanych obligacji, odniesione w wynik okresu	102	899
odsetki od leasingu, odniesione w wynik okresu	87	87

Ryzyko kredytowe

Poniżej tabela przedstawia maksymalne ryzyko kredytowe, na które narażona jest Grupa ELZAB.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	51 079	51 718
Udziały w pozostałych jednostkach	207	207
Należności	50 882	42 287
Pożyczka	657	1 721
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, bez lokat i środków pieniężnych w kasie	3 084	5 921
Inne instrumenty finansowe - lokaty i obligacje, weksle	16 790	16 119
Razem	122 699	117 973

Udziały w jednostkach zależnych

Spółka zależna, w ramach sprawowanej przez ELZAB S.A. kontroli, zobowiązana jest do comiesięcznej prezentacji swoich wyników finansowych oraz do przeprowadzania analizy odchylen pomiędzy planowanymi a osiąganymi wynikami. ELZAB S.A. na bieżąco ocenia sytuację finansową i podstawowe wskaźniki podmiotu zależnego.

Należności

ELZAB S.A. wobec swoich kontrahentów stosuje zasady polityki kredytowej polegającej na przydzieleniu każdemu klientowi odpowiedniego limitu kredytu kupieckiego uzależnionego od wysokości rocznych zakupów brutto, terminowości spłat należności oraz sytuacji finansowej odbiorcy. W roku 2013 zostały zmieniane terminy płatności, które liczone są od daty wystawienia faktury (30, 60 lub terminy pośrednie np.45 dni).W sporadycznych sytuacjach przyznawany jest termin płatności 90 dni, liczony od daty wystawienia faktury. Stan należności jest monitorowany na bieżąco. ELZAB S.A. konsekwentnie traktuje odbiorców nieregulujących płatności w terminie. W przypadku nie wywiązywania się z ustalonych warunków płatności przy realizacji kolejnych zamówień następuje zmiana warunków na przedpłatę, płatność gotówką lub blokada dostaw do klienta. Konsekwentne stosowanie powyższych procedur zwiększa gwarancję zawierania transakcji z wiarygodnymi kontrahentami. Dodatkowo, w ramach prowadzonej polityki kredytowej, ELZAB S.A. korzysta z wywiadowni gospodarczych w celu weryfikacji nowych klientów, którym ma zostać przydzielony odroczonej termin płatności.

ELZAB SOFT Sp. z o.o. dla normalnego toku sprzedaży stosuje dla swoich odbiorców 14 i 30 dniowe terminy płatności od daty wystawienia faktury. ELZAB HELLAS SA stosuje dla swoich odbiorców następujące warunki: sprzedaż za gotówkę lub od 30 do 120 dni od daty wystawienia faktury.

Koncentracja należności

W Grupie Kapitałowej ELZAB nie występuje znaczna koncentracja należności. W związku z tym Grupa jest w niewielkim stopniu narażona na utratę płynności.

Wiekowanie należności oraz należności w podziale wg terminów płatności obrazują noty objaśniające do bilansu.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Polityka Spółki zakłada bieżące bilansowanie wpływów i wydatków pieniężnych w celu generowania, w skali każdego miesiąca, nadwyżki środków pieniężnych z działalności operacyjnej. Ubytek gotówki jest dopuszczalny. W ostatnim okresie Spółka finansowała się kredytem w rachunku bieżącym, factoringiem, kredytem pod finansowanie dostawców oraz otrzymanymi pożyczkami. Spółka dokonuje codziennie analizy wpływów i wydatków w stosunku do prognozy ustalonej na dany miesiąc. Elzab S.A. ma możliwość korzystania z kredytu w rachunku bankowym do kwoty 14 000 tys. zł. W 2015 r. Spółka wyemitowała 3-letnie obligacje o wartości nominalnej 25 000 tys. zł. obligacje zostały wykupione w 2018 r. zaciągniętym kredytem w tym celu.

Ryzyko płynności

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Ryzyko płynności wynika z niedopasowania kwot i terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

W opinii Zarządu spółki ryzyko występuje z uwagi na następujące czynniki:

- możliwość wystąpienia opóźnień płatniczych (z perspektywy należności jak i zobowiązań);
- możliwość zmian w harmonogramie fiskalizacji grup podatkowych;
- możliwość utrudnionego dostępu do finansowania zewnętrznego;
- możliwość połamania kowenatów bankowych w posiadanych umowach kredytowych;

W opinii Zarządu, Grupa w sposób adekwatny monitoruje występowanie powyższych czynników, co pozwala na odpowiednie zminimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Spółkę. Spółka jest w stałym kontakcie zarówno ze swoimi kontrahentami, jak i z instytucjami finansowymi zapewniającymi finansowanie. Spółka stale monitoruje przebieg procesów legislacyjnych nad fiskalizacją i obecnie nie znajduje przesłanek mogących świadczyć o możliwej zmianie harmonogramu tej fiskalizacji. Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia.

Poniższe zestawienia przedstawiają analizę wymagalności zobowiązań finansowych wg pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności od dnia bilansowego.

	31.12.2018	Wartość bieżąca	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe		110 992	62 342	48 551	99	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		2 491	929	1 463	99	
Kredyty bankowe, w tym w rachunku bieżącym, pożyczki		80 916	33 828	47 088		
Zobowiązania z tytułu objęcia udziałów w COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.		478	478			
Zobowiązania z tytułu dostaw		27 107	27 107			
Zobowiązania finansowe - instrumenty pochodne		0				

	31.12.2017	Wartość bieżąca	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe		83 481	80 958	2 121	402	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		2 349	759	1 188	402	
Kredyty bankowe, w tym w rachunku bieżącym, pożyczki		27 286	26 353	933		
Zobowiązania z tytułu objęcia udziałów w INKUBATOR B+R Sp. z o.o.		1	1			
Zobowiązania z tytułu obligacji		25 227	25 227	-	-	
Zobowiązania z tytułu dostaw		28 618	28 618			
Zobowiązania finansowe - instrumenty pochodne		0	0			

Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności ponosi zarząd, który opracował odpowiedni system służący do zarządzania krótko-, średnio- i długoterminowymi wymogami dotyczącymi finansowania i zarządzania płynnością.

Nota nr 13 podaje szczegółowe informacje dotyczące wykorzystania linii kredytowych, którymi Spółka dysponuje jako narzędziami redukcji ryzyka płynności

W ubiegłym roku Spółka ELZAB SA poczyniła inwestycje oraz zakupy materiałów produkcyjnych pod nową fiskalizację tzw. Online. W związku z przesuwającym się terminem wejścia w życie nowelizacji ustawy VAT oraz z uwagi na zamrożone środki pieniężne w postaci stanów magazynowych i należności mogą nastąpić przejściowe problemy z obsługą zobowiązań handlowych.

W związku z powyższym Spółka ELZAB SA wystąpiła do ING S.A. o prolongatę spłat kredytu na finansowanie dostawców, prolongata taka została udzielona (zdarzenia po dacie bilansu). W miesiącu marcu Spółka ELZAB SA wystąpiła również o przesunięcie spłaty pożyczek jakie zostały udzielone przez COMP SA.

Oczekuje się, że w przypadku pozytywnych zmian legislacyjnych oraz uruchomienia kontraktu na sprzedaż urządzeń fiskalnych do Rumunii dodatnie przepływy pieniężne pozwalające na spłatę zadłużenia powinny pojawić się w IV kwartale br.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej w związku z częściowym finansowaniem swojej działalności kredytami bankowymi, wyemitowanymi obligacjami oraz leasingiem.

Poniższa tabela obrazuje profil podatności Grupy ELZAB na ryzyko zmiany stóp procentowych oraz ich wpływ na wynik finansowy przy założeniu, że stopy % ulegną zmianie o 1%.

Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	31.12.2018	31.12.2017
Kredyty bankowe i pożyczki	80 916	27 286
Obligacje	0	25 227
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 491	2 349
Wpływ zmiany stóp procentowych na wynik finansowy		
zwiększenie o 1%	-834	-549
zmniejszenie o 1%	834	549

Ryzyko kursowe

Grupa ELZAB narażona jest na ryzyko kursowe, ponieważ część transakcji sprzedaży i zakupu zawieranych jest w walutach obcych. Biorąc pod uwagę niski procent udziału sprzedaży w walutach obcych do sprzedaży ogółem, ryzyko to jest niewielkie. Ryzyko walutowe jest większe w przypadku dostaw zagranicznych oraz krajowych, kupowanych przez pośredników ale pochodzących z zagranicy, gdzie ceny krajowe ustalone są w odniesieniu do cen walutowych.

W 2018 r. podmioty Grupy ELZAB dokonywały zabezpieczenia ryzyka kursowego poprzez zawieranie transakcji terminowych forward. Na 31.12.2018 r. wystąpiły następujące otwarte transakcje terminowe forward.

data zawarcia transakcji	waluta	ilość	kurs realizacji	termin realizacji	wycena na dz.bilansowy	przyszłe wydatki/wpływy
24-10-2018	HUF/PLN	3 290 505	1,334	09-01-2019	44	44
24-10-2018	HUF/PLN	2 265 630	1,335	23-01-2019	30	30
				razem	74	74

Kurs HUF: dotyczy ceny za 100 HUF

Poniższe zestawienia przedstawiają profil podatności na ryzyko zmiany kursów walutowych w podziale wg walut (w tys.):

	31.12.2018	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności w walucie			3 249	75	19 033	30
po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2018		14 655	13 972	283	255	145
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy						
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%		733	699	14	13	7
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%		1 466	1 397	28	26	15
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy						
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%		-733	-699	-14	-13	-7
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%		-1 466	-1 397	-28	-26	-15
	31.12.2018		W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w walucie			314	868	0	10
po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2018		4 663	1 351	3 265	0	47
Zobowiązania z tytułu pożyczki w walucie (bez odsetek)			0	0	0	0
po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2018		0	0	0	0	0
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy						
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%		-233	-68	-163	0	-2
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%		-466	-135	-327	0	-5
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy						
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%		233	68	163	0	2
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%		466	135	327	0	5
Ekspozycja bilansowa Grupy ELZAB na ryzyko kursowe		Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo						
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%		500	631	-149	13	5
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%		999	1 262	-298	26	10
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo						
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%		-500	-631	149	-13	-5
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%		-999	-1 262	298	-26	-10
	31.12.2017	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności w walucie			2 397	58	26 808	35
po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2017		13 134	12 406	204	361	163
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy						
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%		657	620	10	18	8
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%		1 313	1 241	20	36	16
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy						
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%		-657	-620	-10	-18	-8
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%		-1 313	-1 241	-20	-36	-16
	31.12.2017		W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w walucie			137	375	0	18
po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2017		1 962	572	1 306	0	84
Zobowiązania z tytułu pożyczki w walucie (bez odsetek)			0	0	0	0
po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2017		0	0	0	0	0
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy						
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%		-98	-29	-65	0	-4
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%		-196	-57	-131	0	-8
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy						
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%		98	29	65	0	4
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%		196	57	131	0	8
Ekspozycja bilansowa Grupy ELZAB na ryzyko kursowe		Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo						
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%		559	592	-55	18	4
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%		1 117	1 183	-110	36	8
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo						
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%		-559	-592	55	-18	-4
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%		-1 117	-1 183	110	-36	-8

W związku z realizacją sprzedaży i zakupów w walutach obcych zmiany kursów walut mogą mieć wpływ na wynik finansowy poprzez wartość zużycia materiałowego oraz poprzez sprzedaż realizowaną w walutach obcych oraz poprzez realizację zapłat w walutach obcych.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy ELZAB do kontynuowania działalności, tak aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz utrzymywanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Grupa ELZAB monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik zadłużenia oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (kredyty, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako sumę kapitału własnego oraz zadłużenia netto.

Wskaźnik zadłużenia wynosi odpowiednio:	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania ogółem, bez rezerw	112 538	88 195
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz krótkoterminowe aktywa finansowe, bez środków finansowych o ograniczonej możliwości dysponowania	4 033	7 138
Razem zadłużenie netto	108 505	81 057
Kapitał własny ogółem	83 446	87 141
Kapitał ogółem	191 951	168 198
Wskaźnik zadłużenia %	56,53	48,19

Podpisy Członków Zarządu

29.03.2019 r. Krzysztof Urbanowicz Prezes Zarządu

29.03.2019 r. Jerzy Poplawski Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

29.03.2019 r. Liliana Kluska Główny Księgowy